

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1933 VII. ÉVFOLYAM
JANUÁR 23.
20. SZÁM

Vasárnap

Nemzetgazdasági minisztérium lesz a szövetkezeti minisztériumból

II. Károly király érdekes nyilatkozata egy francia ujságírónak - A tengerészeti nagy érmmel tüntették ki a feketetengeri viharban hőiesen viselkedő Mihály nagyvadját - A kormány tovább folytatja az élet megolcsóbitására irányuló tevékenységét más természetű intézkedései mellett

A Magyar Párt elnöke ötnegyedórás kihallgatáson ismertette Goga miniszterelnökkel a magyarság sérelmeit és kívánságait

(BUCURESTI.) Röviden jelentettük, hogy II. Károly király sajtóbeszédet folytatott a Bidier-Bonlauri-rel, a Sandide című párisi lap kiküldött munkatársával. A nyilatkozatból most még a következő részleteket közölhetjük: A tudósító először is Bukarestből, majd a franciábarát uralkodóról fest képet, majd a kérdéseire kapott válaszokra tér át. Elsőnek Öfelsége kijelentette, hogy Románia külpolitikája a kisanant, a Balkán-szövetség és a barátérmelmű Franciaország, illetve Anglia felé változatlan marad. A Hitler és Goga közötti személyi vonatkozásokra az uralkodó kijelentette, hogy Goga valóban találkozott néhányszor Hitlerrel. Miért ne történhetet volna ez meg? Románia barátainak számát szaporítani kívánja és a német-román gazdasági kapcsolatok egyre jobban erősödnek. A zsidókérdéssel foglalkozva az uralkodó rámutatott arra, hogy megkülönböztetést kell tenni azok között a zsidók között, akik jogosan nyertek román polgárjogot és azok között, akik a háború után telepedtek le jogtalanul az országban. A kormány egyébként minden vonatkozásban az alkotmány alapján marad, de figyelemmel lesz a nemzeti eszme előretörésére, majd elmondotta, hogy rendkívüli figyelemmel kíséri a román ifjúság nevelését, különösen az országőr csapatok kiképzése tekintetében. Végül az Uralkodó meleg szavakkal beszélt Franciaországról, amelynek őszinte barátja. A cikkíró Károly király kimagasló egyéni értékeinek méltatásával fejezi be cikkét.

Mihály nagyvajda kitérítése

Öfelsége királyi törvényrendeletet írt alá, amellyel a tengerészeti nagyeremmel tüntették ki Mihály nagyvadját, aki legutóbb Athénba való utazását megelőzően 32 órán át a legnagyobb bátorságról tett tanúságot a Regina Maria hajó feldélzetén a legnagyobb viharok közepette Pireus felé vivő útján.

Ostrovsky bucsukihallgatáson

Az udvari marsalli hivatal jelentése szerint Öfelsége bucsukihallgatáson fogadta Ostrovskyt, a szovjet bucaresti követét. Ostrovsky, amint a Timpul írja, előbb Bécsbe megy, majd visszatér Moszkvába. A követség vezetését a követségi ügyvivő veszi át. Az orosz követ tegnap bucsulátogatást tett a pártvezérek közül Dinu Bratianunál,

Tatarescunál, Maniunál és Antonescu volt külügyminiszternél.

A külügyminiszter újabb nyilatkozata

Istrate Micescu külügyminiszter ugyanakkor a külföldi sajtóban a romániai zsidóság helyzetére vonatkozó egyes cikkekről kijelentette, hogy azok vagy a viszonyok nem ismerésén, vagy célzatosságokon alapulnak, mert a kormány az állampolgársági ellenőrzést törvényes formák betartásával akarja megvalósítani.

Dr. gróf Bethlen György ötnegyedórás kihallgatása Goga miniszterelnökkel

(BUCURESTI.) A Rador jelentése szerint gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke ötnegyedórás kihallgatáson jelent meg Goga miniszterelnök előtt dr. Willer József főtitkár kíséretében. A kihallgatásról magánértesülés szerint a következő részletek kerültek nyilvánosságra: A Magyar Párt elnöke a magyar kisebbségeket érintő kérdésekről tárgyalt a miniszterelnökkel. Szóváltott

A kormány újabb tervei és intézkedései

A kormány újabb terveiről a következő jelentések érkeztek: A nemzetvédelmi minisztérium közleménye szerint január 24-én a hadseregben egy a tényleges, mint a tartalékos tisztek körében jelentős előléptetések lesznek. A Timpul a híradást azzal egészíti ki, hogy a katonai, technikai és igazságügyi szolgálatnál is lesznek előléptetések.

A kultuszminisztérium, — amint a Porunca Vremii közli, — felülvizsgálja a színházak vezérigazgatóságával egyetértően a színházak és színházi ügynökségek engedélyeit a keresztény román elem érvényesítésének szempontjait fogja ennél tekintetbe venni. Ugyancsak a Porunca Vremii írja, hogy a román ujságíró szindikátusok módosítják alapszabályait olyanformán, hogy csak keresztény román ujságírók lehetnek a szervezetek tagjai.

Ugyancsak a kultuszminisztérium határozta el, hogy jelentős alapot létesít abból a célból, hogy a román művészek kiállításain bemutatásra kerülő munkákból vásárolhasson.

A kormány gazdasági bizottsága

az állampolgárság felülvizsgálatának kérdését, Istrate Micescu genfi hírlapi nyilatkozatát, amely szerint kisebbségi kérdés a kormány számára nem létezik, a cselérendelethez, a cégtáblaügyet, a nemzeti tantárgyak, valamint a sajtó kérdését. Goga miniszterelnök a maga álláspontját kifejtve, erősen hangsúlyozta a magyarság iránti mély rokonszenvét ismételtén is. Azután jegyzeteket készített a megjelentek előterjesztéseiről és megígérte, hogy azokkal behatóan fog foglalkozni. A Magyar Párt képviselőinek az a benyomása, hogy a kisebbségi problémák ügyében nem fognak meglepetésszerű intézkedések történni.

A prefektusok értekezlete

Goga miniszterelnök tegnap Cuza államminiszterrel együtt résztvett a prefektusi értekezleten és felhívta őket, hogy a választások idejére biztosítsák a rendet és igyekezzenek orvosolni a megye lakosságát érintő legfontosabb sérelmeket. Cuza miniszter arra hívta fel a prefektusok figyelmét, hogy a keresztény nemzeti párt programjától semmiféle eltérést ne engedjenek meg.

tegnap esti ülésén a részszulfát árának olcsóbitásával foglalkozott. Ha a kérdést belföldi vonatkozásban nem lehet kedvezően megoldani, úgy külföldi behozatalt engedélyeznek, hasonlóképpen a vanillia-zsinegnél is, hogy az árak olcsóbbodását elérjék.

Fizetik a nyugdíjakat és egyéb illetményeket

A pénzügyminisztérium utasítást adott a nyugdíjpénztárnak, hogy a kapott havi hozzájárulás alapján mielőbb kezdje meg a nyugdíjak kifizetését az országban. Kivételes intézkedés történt arról is, hogy a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek január-márciusi járandóságait ne március végén, hanem már most kezdjék meg és kezdjék meg a tisztviselői fizetések folyósítását.

Olcsóbb lesz a só

A pénzügyminisztérium elhatározta a só különkénti árának 30 banival való leszállítását.

A csökkentéssel egyidejűleg a szállítási illetékeket is mérséklék, úgy hogy a só különkénti ára ténylegesen 15 banival lesz kevesebb.

Az államra nézve ez az engedmény 85 millió lej áldozatot jelent.

Módosítják a büntetőtörvénykönyvet

A büntetőtörvénykönyvet módosítani fogják, illetve 1 ponttal kiegészítik, amely szerint:

5 évig terjedő büntetéssel sújtják azokat, akik bármilyen formában diszkreditálni igyekeznek a közintézményeket vagy az államfő tekintélyét.

Átalakul a szövetkezeti minisztérium

A Timpul jelentése szerint magánforrásból azt az értesülést szerezte, hogy a szövetkezeti minisztériumot rövidesen nemzetgazdasági minisztériummá alakítják át

és ez a minisztérium foglalkozik a mezőgazdasági termékek eladásával és iparsításával. Ez esetben a telekkönyvi hivatal, az erdőigazgatóság és egyéb intézmények a földművelésügyi minisztérium hatáskörébe kerülnek át.

Ciano Bukarestbe jön

Megerősítésre szoruló hírek szerint

Ciano gróf olasz külügyminiszter február végén ellátogat Bukarestbe.

A hirt, amely magánjellegű, az Informația lap közli.

Ugyancsak magánjellegű híradás a Temponak az a közlése, hogy

— a parlament megnyitása után az alkotmányt állítólag módosítanak olyan értelemben, hogy mindenben törvényes keretek között tehessék meg a nem kívánatos elemekkel kapcsolatos intézkedéseket.

Az igazságügyi palotából egyébként tegnap ismét eltávolították az oda belépő zsidó ügyvédek.

További intézkedések

A bukaresti polgármester rendelkezése értelmében a barna kenyér ára 6 lej és az eladó kilonként 50 banit számíthat csak fel.

A belügyminisztérium intézkedése értelmében

a választói igazolványok az országban egységesek lesznek.

A központi választási bizottság ma dönt a választási jelek megváltoztatása miatt beadott felebbezések ügyében. A Cuvantul kormányköréből szerzett értesüléssel cáfolja a hirt, hogy a közszéki és megyei tanácsok szenátor-választásait csak Bessarabiában, Moldovában és Bukovinában tartanák meg.

Codreanu körlevele

Politikai körökben

élénken kommentálják Corneliu Codreanu körlevelét,

amelyben a december 20-iki választásokra utalva élesen szembefordul a Cetatea Alba-megyei németekkel és kijelenti, hogy a legionista propaganda ebben a megyében csak a románokhoz és a nem német kisebbségekhez fog szólan.

A Viitorul megcáfolja azt a hirt, hogy a keresztény nemzeti párt és az averescanusok között fuzió készülne.

A lap egy másik cikkében pedig élesen szembefordul a szélsőséges választási propagandával.

Szinte egyhangúlag bizalmat szavazott a francia kamara Chautemps kormányának

Nem változik a francia külpolitika - Gayda szerint: Magyarország és Románia között tartós béke lehet létre - Irország nem mond le Ulster bekebelezéséről - Amerika mozgósítja hadijellegű iparát kötelességszegés miatt kivégezték több magasrangú kínai tisztet

(PÁRIS.) (Reuters.) A francia kamara tegnap délutáni ülését világszerte óriási érdeklődés előzte meg és ez a kormány olyan nagyarányú diadalát hozta meg, amint még a legderültebbek sem számítottak. A tegnap reggeli lapokban még javában folyt a polémia afelől, hogy vajjon a szovjet tényleg beavatkozott-e a francia belügyekbe és mily mértékben, de a déli boulevard sajtó már nem feszegette tovább a kérdést, hanem kisarányú Chautemps győzelmet jósolt. Figyelemre méltó volt a Temps cikke, melyben a lap

a belhelyzet tisztázása érdekében türelmeire intette a kamarát és hangsúlyozta, hogy a nemzet ellen cselekszik az, aki Chautemps rendkívül nehéz helyzetét még tovább is súlyosbítja. Ugyanakkor követelte azonban, hogy éppen a belpolitikai nehézségek tisztázása érdekében szükséges az, hogy a külpolitikai magatartást is revízió alá vegyék és eleve megakadályozzanak minden külbeavatkozási gondolatot.

Ilyen hangulatban jött össze délután 5 órakor zsúfolásig telt karzat mellett 501 képviselő jelenlétében a kamara, melynek ülését Herriot rövid elnöki beszédével nyitotta meg. Nyomban utána Chautemps emelkedett szólásra, hogy felolvassa a kormány programnyilatkozatát.

— A kormány — mondotta Chautemps — azért alakult meg, hogy véget vessen a belügyi zavaroknak és a belső bajokat nagy mértékben növelő pénzügyi nehézségeknek. Az intézkedéseket, mint mindig, úgy itt is a veszély felismerése szabja meg. A veszély pedig igen nagy, mert az utóbbi hetekben a bünesetek száma ijesztő mértékben elszaporodott, ami csálhatatlan jele az emberi erkölcsök általános eldurvulásának. Erre a kormány különös figyelemmel lesz, valamint arra is, hogy a munkásság ne veszítse el mindazokat a kedvezményeket, amelyeket a népfront eddig nekik juttatott. Kell azonban, hogy a tulhajtott követeléseknek észszerű rendeletek vessenek gátat. E célból a kormány a legközelebbi időn belül törvénytervezetet bocsát a ház elé, mely szabályozza a munkaadók és a munkások egymáshoz való viszonyát és hatékonyan elősegíti a nettóan mégis előforduló sztrájkok sima levezetését. Fügöndja lesz a kormánynak, hogy a munkában kiöregedett munkások ellátásáról gondoskodik és e célra nem fogják kímélni az eszközöket. Hatékonyan kívánja csökkenteni a munkanélküliséget és minden reménye megvan arra, hogy ezt az állandó bajt tavaszkor a minimálisra csökkentse. Ami a kormány külpolitikai programját illeti — folytatta a miniszterelnök — lényegében nem szenved változást. Tovább is kitart a demokrata elgondolás mellett és hűséges marad a Népszövetséghez. Véleménye az, hogy a népszövetségi hűség egyik leglényegesebb alkotó eleme a békének és biztosítéka is. A népszövetségi reformok elől nem zárkózik el, mert maga is azon a véleményen van, hogy a meglevő szabályokat össze kell egyeztetni a haladó idők elveivel és ily módon vissza kell édesgetni a bizalmatlan nemzeteket. Miután tisztában

van azzal, hogy a nemzetvédelem fokozása a nemzeti lét legbiztosabb alapja, azért minden erejével a haderő fejlesztésén fog dolgozni mindaddig, amíg az általános fegyverkezés örülete meg nem szűnik. Végül tisztában van a kormány azzal is, hogy tisztelni kell a hagyományokat és a tiszta nemzeti gondolatot és ennek fejlesztésére mindent alkövet.

Chautemps kormányprogramját óriási taps fogadta, amiből látni lehetett, hogy a kamara nagy többsége mellette fog megnyilvánulni. Ezután megkezdődött a másfélórán át tartó vita, ami után az ülést rövid időre bezárták. A szünet

Earl de Warr angol főpecsétör szerinti a „háboru elkerülhetetlenségének” hangoztatása bűnös könnyelműség

(LONDON.) (Reuters.) Earl de Warr angol főpecsétör Melbourneban egy tiszteletére rendezett díszebéden beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy a „háboru elkerülhetetlenségének” folytonos emlegetése bűnös könnyelműség, de nem csak az,

hanem egyenesen lealázó és tulzottan egyoldalú állandóan a német népet gyanúsítani az új világháboru felidézésével. A német lakosság — mondotta a diplomata — éppen úgy ragaszkodik a békéhez, mint bármely más nemzete a világnak és ezért állandóan vádolni csak azért, mert a megélhetési és a további fejlődés lehetőségét keresi, nem szabad.

Earl de Warr nyilatkozata igen nagy feltűnést keltett.

Korai lenne változást jósolni a román külpolitikában — írja a Giornale d'Italia

(RÓMA.) (Reuters.) Gayda, a Giornale d'Italia főszerkesztője, kit Goga román miniszterelnök kihallgatáson fogadott, hosszú cikkben számol be a romániai benyomásairól és megállapítja, hogy korai lenne változást jósolni a román külpolitikában csak azért, mert az új kormány baráti körét kiszélesíteni óhajtja. Az azonban bizonyos, hogy a márciusi választások döntő befolyást fognak gyakorolni a további magatartást illetően.

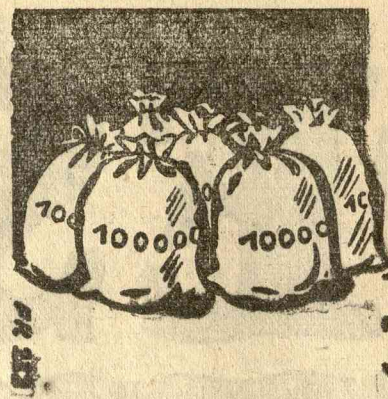
Végül hangsúlyozza, hogy minden remény meg van arra, hogy

Románia és Magyarország között tartós barátság jöjjön létre, mert Bukarestnek a fegyverkezési egyenjogúság kérdésében álláspontja kedvezően megváltozott.

Az ir—angol tárgyalások lesújtó mérlege

(LONDON.) (Reuters.) Az angol sajtó szerint az angol—ir tárgyalások mérlege egyenesen lesújtó, mert kiderült, hogy

De Valera minden megállapodás feltételül a területi rendezést kö-

Vagyont

— nem lehet az ételen megtakarítani. De ha beosztással élünk, kevés pénzért is jól lakhatunk. Egy jó kávéval és egy-két vajaskenyérrel pl. nagyon könnyen pótolhatjuk az egyik étkezést. A Kathreinerből és a Valódi Franck-ból készített kávé nemcsak tápláló, hanem olcsó is.

után Herriot felolvasta a radikális párt-idegen önkéntesek visszahívására vonatkozóan.

bizalmi kérdést. A szavazás Chautempsnak óriási győzelmet hozott, mert az 501 jelenlevő képviselől 500 a kormány mellett és 1 a kormány ellen szavazot.

tötte ki és ez volt az oka annak, hogy a delegátusok dolguk végezetlenül hagyták félbe a tárgyalásokat.

Hírek az állítólagos japánellenes brit—francia— orosz tárgyalásokról

(LONDON.) (Reuters.) A Daily Mail közlése szerint Anglia—Franciaország és a szovjet között állítólag tárgyalások kezdődtek meg a távolkeleti helyzetet illetően. A Daily Mail jelentését a Foreign Office érelyesen cáfolja.

Kérdés a 43.000 tonnás hadihajók ügyében

(LONDON.) (Reuters.) Sir Craigie tokiói angol nagykövet, a brit és az amerikai kormányok kérésére megjelent Hirota külügyminiszternél és kérdést intézett hozzá oly irányban, hogy igaz-e, hogy

Japán az 1936. évi flotta-egyezmény szellemével és megállapodásaival ellentétben 43.000 tonnás hadihajókat épített és azokat 18 hüvelyknél nagyobb kaliberű ágyúkkal látja el?

Miután Hirota külügyminiszter a kérdésre az egyenes választ nem adta meg, a brit és amerikai kormányok részéről rövid időn belül a londoni flotta-egyezmény felmondására kerül a sor.

(LONDON.) A Chorpress angol gőzös személyzetéből két ember meghalt a nemzeti repülőgépeknek targonai légi támadásánál. Ezenkívül hat angol tengerész megsebesült, öt pedig eltűnt. Ugyanakkor a hajó megrongálódott. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy La Valettába érkezett hírek szerint a Földközi-tengeren egy ismeretlen tenger-alattjáró bukkant fel, mely egy torpedórombolót meg is támadott. A titokzatos tenger-alattjárót számos francia kuterátóhajó keresi.

Összeült a benemavatózási bizottság

(LONDON.) A benemavatózási bizottság tegnap 81-edszer ült össze, hogy tanulmányozza a technikai bizottság jelentését a Spanyolországban harcoló

Uj osztrák bevándorlási törvény (BÉCS.) Az osztrák szövetségi kormány új bevándorlási törvényt készít elő. Ennek értelmében minden Ausztriába érkező idegennek, aki hosszabb tartózkodási engedélyt kíván, előbb egy szabad mozgási engedélyt kell szereznie. A rendelkezés kiterjed azokra a külföldiekre is, akik valamelyik ausztriai lakos terhére akarnának tartózkodni az országban munkavállalás nélkül.

Roosevelt jövődó tervei

(NEWYORK.) A rádió tegnap James Rooseveltnek, az elnök fiának és a Fehér Ház titkárnak nyilatkozatát közvetítette, aki határozott formában kijelentette, hogy teljesen alaptalanok azok a gyanúsítások, amelyek apját diktatúrara való törekvéssel vádolják meg. Roosevelt fia szerint apja kizárólag egy erőteljesebb megnyilatkozási demokrácia érdekében és egy jó közigazgatás mellett harcol. A jövő kongresszus feladata lesz, hogy elősegítse apjának reformtörekvéseit, amelyek bizonyos új miniszterségek létesítésére vonatkoznak és felhatalmazást adnak apjának arra, hogy a költségvetés összeállításába jelentősebb mértékben befolyhasson és rendelkezessen is az engedélyezett költségvetési tételek felett.

Mozgósítják a hadijellegű amerikai ipart

Ugyancsak Washingtonból jelentik, hogy Jonsson, a hadügyminiszter szárnysegéde kijelentette, hogy a hadügyi kormányzat az összes hadijellegű ipari üzemek mozgósítására törekszik abból a célból, hogy a fegyver, lőszer és hadianyag ellátást minél magasabb fokra emelje minden eshetőséggel számolva. Newyorki híradás pedig azt közli, hogy egy harmincegy bombavetőből álló repülőraj Kaliforniából közelebbre a Hawayi-szigetekre megy.

Halál a kötelességmulasztókra...

(HANGKAU.) Kilenc magasrangú kínai tisztet kötelességmulasztás vádjával kivégezték. A kivégzettek között van egy hadtestparancsnok, két ezredparancsnok, egy tartományi kormányzó és mások. Ugyancsak Hangkauból jelentik, hogy a Tiencsin-Bukeui vonalon rendkívül heves harcok folynak. A japán támadások egyre jobban erősödnek. Számos hadászati pont a japánok kezébe került. A kínai motoros egységek Butung környékén fejtenek ki nagy tevékenységet és bizonyos sikereket értek el. A japánok viszont Hoksien városát foglalták el és ezt kínai részről is elismerik.

Eden párisi tárgyalásai

(PÁRIS.) Eden angol külügyminiszter a jövő héten Genfben élő útjában kiszáll a francia fővárosban, ahol fontos megbeszéléseket folytat Delbos francia külügyminiszterrel. Nincs kizárva, hogy a két külügyminiszter együttesen utazik majd Párisból Genfben.

Ma megkezdődött
a leltár után visszatartott cikkek olcsó kiadásítása
20% 30% 40% engedmény
a régi árakból

El-Ka cipőüzlet

Cluj, Ca ea Regele Ferdinand 16.

Elméleti tanfolyam a hóstati gazdák számára

Január 31-én kezdődik a Kolozsvári Gazdasági Egylet ingyenes tanfolyama

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A mezőgazdasággal foglalkozó, nyugati államokban már régen felismerték a kisgazdák korszerű gyakorlati és elméleti kiképzésének óriási horderejét és nemzetgazdasági jelentőségét.

Ennek folytonosságát átértézte a Kolozsvári Gazdasági Egylet vezetősége is, amely a mezőgazdasági munka téli nagy szünetében kétéhes elméleti tanfolyamot rendez tagjai számára.

A tanfolyam, amelynek vezetésére a legkiválóbb szaktanárokat kérte fel az egylet vezetősége, január 31-én kezdődik a Minerva (Baron L. Pop 5.) nagytermében.

A kitűnő szaktanárok természetesen teljesen díjtalanul végzik elméleti oktatásaikat, amelyeken a Kolozsvári Gazdasági Egylet minden tagja résztvehet.

A Kolozsvári Gazdasági Egylet őszelőnöke, Balázs István ezúton hívja fel a hóstati gazdákat, hogy minél számosabban jelentkezzenek a tanfolyamra, amelyen az előadó tanárok a legkorszerűbb termelési eljárásokkal ismertetik meg a hallgatókat. A tanfolyamra jelentkezni lehet a gazdaságtervezetnél, vagy közvetlenül a Kolozsvári Gazdasági Egylet irodájában.

ben a nő szerveiben fellépett általános vérmérgezés volt.

A szülésznő védekezik Pop Mária a vizsgálat során körömszakadtáig tagadott. Azt vallotta, hogy Székely Ágnes halálában semmi szerepet nem játszott. A műtétet kezelőorvos végezte, aki megfertőzte és most a felelősséget rá akarják hárítani. Kihallgatják az orvost is, aki elmondotta, hogy csak hozzá nem értő kezek munkáját egészítette ki.

Akadnak ezenkívül tanúk, akik bizonyították, hogy az áldozat halála előtt a kórházi ágyon kijelentette, miszerint szülésznőnél volt és ő hajtotta el magzatát, nem pedig az orvos.

Vádemelés

A vizsgálat eredményeképpen dr. Breban Emil vizsgálóbíró vádiratában vádat emelt Pop Mária szülésznő ellen kétrendbeli tiltott műtét elkövetése címén Moldovan Ágnes és Székely Ágnes esetében, amit súlyosbítt annak halálos kimenetele. Ezenkívül vádat emelt Moldovan Ágnes ellen, amiért önmagán a műtétet elvégeztette.

Az ügy hamarosan a törvényszék elé kerül, amely az új törvénykönyv szigorú alapján, bizonyára példás büntetést szab ki a bábasszonyra, akinek kontárkodása egy asszony életébe került.

Az ügy egyébként mementóul szolgálhat azoknak a kolozsvári asszonyoknak és nem ritkán még uriaszonyoknak is, akik elkerülhetetlen szükség esetén szaképzett és felelős orvos helyett — szégyen bevallani — gyakran fordulnak képzetlen, higiénia nem ismerő, felelőtlen szülésznőkhöz. Pedig veszélyes játék, mert a tét — az életük...

(b. v.)

15 éve év

ez a védjegy

az utáztatoktól

KOPROL
CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

Elloptak 600 ezer forint értékű ezüstpenzt a touloni pályaudvaron

A touloni pályaudvaron az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek feltörték egy vasúti kocsit, amelyet éjszakára egyik külső vágányra toltak. A kocsi hat százezer frank értékű tiz- és huszfrankos ezüstpénz volt, ötvenkilogramos zsákokban. A pénzt a francia bank egyik vidéki fiókja küldte a jegybank touloni intézetének. A tolvajok az egész ezüstpenzt elvitték. A lopást csak a reggeli órákban fedezték fel, amikor a tetteseknek nyomuk veszett. Azóta is hiába keresik a tolvajokat.

Felesége és két fia meggyilkolt Miskolc mellett egy bányamunkást

(MISKOLC.) A napokban a Peregcs-bányatelepi csendőrséget névtelen levélben arról értesítették, hogy Keszeli János bányamunkást, aki feleségének bejelentése szerint 1936-ban eltűnt, két fia, anyjuk felbujtására megfojtotta a Holttestét a lyukóvölgyi erdőben elásta. A csendőrség előállította Keszeli Jánosné és két fiát és vizsgálóbizottság szállott ki a lyukóvölgyi erdőbe a holttest kihalatására. A vizsgálóbizottság előtt a család tagjai megmutatták azt a helyet, ahol az áldozatukat annakidején elásták. Keszeli János holttestét kihantolták és megállapították, hogy megfojtották. A letartóztatott gyilkosok a vizsgálóbíró előtt tett vallomásukban elmondották, hogy 1936. szeptember 14-én, a gyilkosság napján, Keszeli János és felesége között heves dulakodás volt, amelybe belevetkezett a kisebbik fiú is. Az apa ekkor kést rántott elő és azzal támadt a fiúra, aki úgy megszorította a nyakát, hogy gégeje eltört. Keszeliné és az idősebb fiú segítségével a holttestet a hatvan centiméter mély gödörbe elásták. A család tagjait beszállították a miskolci ügyészség fogházába.

Elégületlenség mutatkozik szovjet körökben Litvinov iránt. Stocholmból jelentik A Stefáni-iroda megbízható helyről szerzett értesülése szerint a legfőbb szovjet körökben nagyfokú elégtelenség mutatkozik Litvinov működésével szemben. Hír szerint Jidanovnak a kommunista párt titkárnak elnöklésével szigorú vizsgálóbizottság is fogja ellenőrizni Litvinov diplomáciai tevékenységét.

Változások a csehszlovák diplomáciában. Prágai híradás szerint: Pacak budapesti csehszlovák követet visszahívják és helyében Fersakot nevezik ki. Girsza belgrádi csehszlovák követ pedig korhatár túllépése címén megy nyugdíjba és utódjául Lippa jelenlegi kaunási követet fogják kinevezni.

Saját bélyegüket használhatják egymásközötti levelezéseiknél a német hitlerista szervezetek. Berlini jelentés szerint Hitler kancellár beleegyezését adta, hogy a nemzeti szocialista szervezetek egymásközötti levelezéseiknél saját bélyegüket használják. A rendelkezés január 30-ával a hitlerista uralom ötödik évfordulója napján lép érvénybe.

Elkészült a vádirat a kolozsvári tiltott abortuszok ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi ügyészség harmadik kabinetje, dr. Breban Emil vizsgálóbíró a napokban érdekes ügyben készítette el a vádiratot,

amelyet az új perrendtartás értelmében tegnap küldött el az érdekelt feleknek.

Amikor két asszony elindul... Az ügy előzménye az, hogy Székely Ágnes kolozsvári asszony teherbe esett és elhatározta, hogy a magzatot el fogja vettetni. E célból felkereste Pop Mária helybeli szülésznőt, ahová a szintén áldott állapotban levő barátja Moldovan Ágnes is elkísérte. A bábasszony miután Székely Ágnesen a beavatkozást elvégezte, rábeszélte Moldovan Ágnes is, hogy váljon meg gyermekétől, mert ő hajlandó a tiltott műtétet rajta is végrehajtani. A rábeszélést tett követte és Moldovan Ágnes terhétől megkönnyítve érkezett haza.

„Gyersen orvost”

Székely Ágnes még aznap este rosszul lett. Azonnal kihívták egyik közismert kolozsvári fiatal orvost, aki nyomában megállapította, hogy

a műtét csak részleges volt, mivel a szervezetre veszélyes anyagok maradtak a szervezetben.

Műszer nem volt nála és így intézkedett, hogy az asszonyt a rendelőjébe szállítsák, ahol a beavatkozást kiegészítette. Székely Ágnes azonban a vérvesztéstől nagyon legyengült és ezért másnap reggel az orvos rendelőjében pihent, amikor azután a lakására vitték. A beteg a műtét után négy napig valóban jól érezte magát, amikor hirtelen fordulat állott be.

„A szülészeti klinikára”

A gyógyulás útjára lépett Székely Ágnes állapotában hirtelen veszedelmes tünetek léptek fel.

Újból kihívták a kezelőorvost, aki megállapította, hogy a beteg állapota rendkívül súlyos és rögtön a szülészeti klinikára szállították, ahol megkísérelték az asszonynak az élet számára való megmentését.

Az asszony közel egy hónapig lebegett élet-halál között, amikor minden orvosi erőfeszítés ellenére kiszenvedett.

A halál oka?

Pop Mária szülésznőt a haláleset után az ügyészség azonnal letartóztatta és dr. Breban vizsgálóbíró elrendelte elvégezni a 30 napos vizsgálati fogságot.

Ugyanakkor elrendelték a halott felboncolását is és a törvényszéki orvosszakértő megállapítása szerint

Székely Mária halálát nem a tiltott műtét, hanem a fekvés következtében fellépett tüdőgyulladás idézte elő.

A boncolási szakvélemény vétele után a vizsgálóbíró a szülésznőt szabadlábra helyezte.

Ellentétes orvosi vélemények

A boncolási jegyzőkönyvet — amint a törvény előírja — felterjesztették a bukaresti legfelsőbb orvosi tanács elé és annak válasza meglepő volt.

Az orvosi tanács ugyanis arra a meggyőződésre jutott, hogy a halál oka nem tüdőgyulladás, hanem a kontár beavatkozás következté-

SELECT MOZGÓ

Egy csillag született

különleges tartalmu, érdekes rendezésű, gyönyörű, végig színes film. Főszerepekben: JANET TAYNOR, FREDERICH MARCH

URANIA MOZGÓ

Benoit kapitány

az utóbbi évek egyik legjobb kémfilmje, főszerepekben: JULES BERRY — JEAN MURAT és VIVIANE ROMANCE

Felmentette az esküdtszék a gyermekgyilkossággal vádolt anyát

(ARAD.) Megrendítő módon véghezvitt gyermekgyilkosság vádjával került az aradi esküdtszék elé Vitian Erszéb 26 éves aradi háztartásbeli alkalmazott. A vádlott a múlt év szeptember harmadikán hajnali 5 óra tájban a cukorgyár közelében a Marosba dobta 8 hónapos törvénytelen leánygyermekét. Vitian Erszéb kihallgatása során részletesen beismerő vallomást tett az esküdtszék előtt. Elmondotta, hogy hosszabb ideig vadházasságban élt egy 23 éves munkással, aki a gyermek születése után elhagyta tőle. Az elmúlt év tavaszán vadházastársa többször hangoztatta, hogy ha gyermeke életben marad, akkor el fogja hagyni. A nyár folyamán Vitian Erszéb vadházastársa be is váltotta fenyegetését és elköltözt az asszonytól, aki ezután minden anyagi támasz nélkül maradt szegényesen berendezett szoba, konyhas lakásában. Vitian Erszéb állás után nézett, de miután senkije sem volt, akinél gyermekét hagyhatta volna, nem kapott állást, mert gyermekkel senki sem akarta megfogadni. A szerencsétlen sorsú nő heteken keresztül abból élt, hogy eladogatta a butorait, majd ruháira került a sor. Amikor utolsó párnáját is eladta és már élelemre sem maradt pénze, lakásából kitekített és a szabad ég alá került. Napokon keresztül koplalt. A legyengült szervezete nem tudta tejjel táplálni emlőt, a gyermek viszont szopni akart és ennek következtében emlői annyira megdagadtak, hogy fájdalmasan gyermekével együtt a Marosnak rohant. A folyó partjáról a vízbe dobta gyermekét. A gyermek fuldoklása olyan hatással volt anyjára, hogy az nem tudott utána ugrani. A szörnyű gyilkosság után elbujdosott, de nagy fájdalma következtében elhatározta, hogy jelentkezik a rendőrségnek és kéri, hogy utalják

kórházba. Utközben elfogták a detektívek, akik tudomást szereztek a rettenetes gyilkosságról. A gyermekgyilkos anyja töredelmes vallomást tett a rendőrségnek, majd

kórházba szállították, ahol heteken keresztül élet-halál közt lebegett. Vitian azzal védekezett, hogy nem volt eszénél, amikor gyermekét a vízbe dobta

és csak annak fuldoklásának láttára nyerte vissza beszámíthatóságát. Ekkor azonban már nem tudta megmenteni gyermekét, ő maga viszont nem tudta elkövetni a tervezett öngyilkosságát. Vulpe Constantin vezető főügyész vádbeszédében Vitian Erszéb példás megbüntetését kérte. Perényi Emil dr. határozott védőbeszédében azt igyekezett bizonyítani, hogy a szerencsétlen körülmények között tengődő asszonynak mint azt több idevonatkozó orvosi szakvélemény is bizonyítja, — emlői megdagadása következtében olyan irtózatossá váltak, hogy elvesztette józan ítélőképességét. Ennél fogva védece felmentését kérte.

Az esküdtek rövid tanácskozás után nem látták beigazoltnak azt, hogy a gyermekgyilkos anyja előre megfontolt szándékkal dobta a folyóba gyermekét.

Ezzel szemben helyt adtak a védő érvelésének, hogy Vitian Erszéb tettének elkövetésekor nem volt beszámítható állapotban. Ezért az esküdtek a hozzájuk intézett kérdésekre nem-mel feleltek és a verdikt alapján a bíróság felmentette Vitian Erszébét.

Adományok. Köszönettel nyugtázzuk az alábbiakat. Pap-tól 50, Rózsa Józeftől 50 Román Anna részére, Csernovetz Gyuláné és Kozbelek Andornétól élelmiszer B. B.-né részére.

Reuter jelenti:

(MÜNCHEN.) A bajor kormányzóság rendeletére letartóztatták Rupert Mayer jezsuita atyát, az ismert hitszónokot.

(BERLIN.) Lloyd államtitkár és Frazer őrnagy a brit légvédelmi bizottság delegátusai tegnap megtekintették a német főváros légvédelmi berendezését.

(RÓMA.) Az olasz kormány hivatalosan cáfolja az abessziniai nyugtalanságról szóló híreket.

(PRÁGA.) A csehszlovák kormány hivatalosának híradása szerint a jubileumi évre való tekintettel 1938-ban minden választás elmarad.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok területén 30 millió autót tartanak nyilván.

(RIO DE JANEIRO.) Braziliában Vargas fellépéséig 56.700.000 zsak kávévet semmisítették meg.

(WIEN.) Pál görög trónörökös és felesége Bécsbe érkeztek.

(LONDON.) A francia frank a tegnapi forgalomban ismét javult. Fontparitási jegyzése 147.625 volt.

(LONDON.) Angliában egyre erősödik a fasiszta mozgalom. Sir Mosley legutóbbi beszédében megemlítette, hogy a párt, amelynek hosszú időn keresztül mindössze 5000 tagja volt, most több, mint 300.000 tagot számlál.

(LONDON.) Mult év december havában a közlekedési balesetek száma az előző év decemberéhez képest 200 százalékkal emelkedett. A londoni városi tanács ezért új közlekedési törvénytervezetet dolgoz ki.

(PÁRIS.) A Goodrich-művek munkásainak sztrájkmozgalmát az egyeztető tárgyalások ellenére se lehetett megszüntetni. A rendőrség azonban az üzemet kiürítette.

(BERLIN.) Blomberg marsall és felesége Svájcba utaztak nászútra.

(WASHINGTON.) A lincs-törvény elleni törvényjavaslatot a szenátus nagy többséggel elfogadta.

(ROUEN.) A dokkmunkások, akik csak a hét elején vették fel a munkát, ismét sztrájkba léptek.

(VATIKÁNVÁROS.) XI. Pius pápa kihallgatáson fogadta Yamamoto japán tengernagyot, akitől érdeklődött Nippon katolikusainak sorsa felől. A tengernagy megnyugtatta őszentségét, hogy Japánban törvények biztosítják a vallásszabadságot és így senki sem akadályozza őket annak gyakorlásában.

(PÁRIS.) A Quai d'Orsay hivatalosan cáfolja a moszkvai befolyásolást és azt a híradást, mintha Litvinov interveniált volna a kommunistapárt kormányra jutása érdekében.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államok ebben az évben 292 hajóegységgel fogja szaporítani flottáját.

(WASHINGTON.) Cordell Hulle megcáfolta azokat a híreket, melyek szerint az U. S. A. Havannában katonai légiflotta bázist szándékozna felállítani.

(MOSZKVA.) A legfelsőbb szovjet tanács elnökevé Kalinint, míg főtitkárává Alexander Gorkint nevezték ki.

(BRÜSSZEL.) Belga politikai körök rendkívül feszülten figyelik a francia országai eseményeket. Általában az a vélemény, hogy a Chautemps-kormány megmarad az eddigi népfroni gondolat mellett.

(HÁGA.) A holland kormány nagyszabású amnesztia-rendeletet dolgozik, mely akkor kerül kiadásra, ha Julianna trónörökös nő gyermeke megszületik.

(GIBALTAR.) Egy eddig ismeretlen nemzetiségű bajba jutott hajóról tegnap este több izben vészjeleket fogtak fel. Felkeresésére két torpedóuzót indítottak utnak.

(CROYDON.) A British Airways egy személyszállító gépén start előtt robbanás történt. A motort beindító pilóta könnyebben megsebesült. A titokzatos robbanás ügyében szigorú vizsgálatot indítottak.

Sport

Barátky szerződést bont a Rapiddal, mert nem folyósítják fizetését

(BUCURESTI.) A főváros sportéletének nagy szenzációja van: Barátky, a Rapid nagybíró csatára megjelent a labdarúgó-szövetségben és szerződésbontást kért egyesületével szemben. Kérését azzal indokolta meg, hogy a Rapid nem teljesítette vele szemben fizetési kötelezettségét: november 15-ike óta nem kapja meg a 8000

lejben megállapított havi fizetését és így a legnagyobb nélkülözések között tengődik.

Barátky elnyeréséért máris megindult a tülekedés az egyesületek között. Valószínű, hogy az egykori magyar válogatott játékos a galatii Gloria CFR meghívásának tesz eleget: edzőnek megy.

Társaság

() Nyomdász-bál. A Romániai Grafikai Munkások Szövetségének VI. kerülete, valamint a kolozsvári Gutenberg dalkör január 22-én az Albina-palotában (Regina Maria 53.) nyomdász-bált rendeznek esti 9 órai kezdettel. A bál jövedelmét a munkanélküli nyomdászok felségélyezésére fordítják. Belépődíj személyenként 25 lej és a törvényelőlta bélyegek.

() A Törökvas Dalegyet jelmez-bálja. A helybeli Törökvas Dalegyet ez évi január 29-én este 9 órai kezdettel az Albina-palota összes helyiségeiben (Regina Maria 51.) nagy jelmezes bált rendez. Belépő-díj személyenként 25 lej és a bélyegilleték. Felülvezetéseket az Egyet céljaira köszönettel fogadják.

() Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Átrétegző Intézet közleménye. F. hó 23-án, délután 5 óra 45 perces kezdettel Str. Paris 38. sz. helyiségünkben dr. Weinberger Mózes főbíró tartja előadását a „Paedagogia a Talmudban” címmel. Főbb pontjai: 1. A tanítás fokozata; 2. elemi iskolák szervezete; 3. módszertan az elemi iskolákban; 4. anyanyag; 5. időbeosztás; 6. jutalmazás, büntetés; 7. tanítók kiképzése, minősítése; 8. iskolák, tanítás ellenőrzése; 9. az iskolahálózat Palesztinában és Babiloniában; 10. összehasonlítás az ókori és modern pedagógiai elvek között. A főbb eredeti tanulmányai igen érdekes eredményekkel járnak. A zsidóság felfogása a nevelésről és a nevelés eszközeiről már az ókorban oly fejlettek voltak, hogy a modern elvek mellett is megállhatnak. Ez az előadás megérdemli mindazoknak az érdeklődését, akik a kultúra fejlődésével és különösen a tanítás és nevelés fejlődésével foglalkoztak és az iránt érdeklődést tanúsítanak. Belépődíj nincs.

() A skót egyház Regalá 21. sz. vasárnap, január 23-án angolnyelvű istentiszteletet tart délután 5 órai kezdettel. Textus: Rom. 1. rész, 1. vers. Rev. Th. J. Coulter.

() Szabóipari munkások gyűlése. A kolozsvári szabóipari munkások január 26-án, szerdán este 8 órakor gyűlést tartanak az Épitőmunkás Otthonban. Tárgysorozat: beszámoló a zelmúlt év szakmai kérdéseiről.

() Alkalmazottak gyűlése az Épitőknl. A kolozsvári alkalmazottak és magántisztviselők vasárnap délelőtt 10 órakor az Épitőmunkás Otthonban gyűlést tartanak, amelyen megvitatják a kar időszakos sérelmeit.

() Gyermekek kiállítás lesz városunkban. Az Új Cimborák szerkesztősége, a gyermekek rajzbeli kézügyességének fokozására a három év előtti nagysikerű gyermekek kiállítását megismételve, újabb kiállítást rendez 6-14 éves gyermekek rajzaiból, szabadon választott témákkal. A rajzokat szakemberekből álló zsűri fogja felülbírálni. Ezenkívül a kolozsvári gyermekek számára rögtönzött rajzversenyt is rendeznek. A nagysikerű kiállításról, amelynek pontos időpontját később jelöljük meg, közelebből részletes tájékoztatást is közlünk.

() A Katolikus Kör vasárnapi teadélutánja. Folyó hó 23-án, vasárnap délután 4 órakor rendezi meg a Katolikus Kör Kővárniceanu 7. szám alatt levő disztermében és összes helyiségeiben — a múlt vasárnap is jól sikerült — második teadélutánját, hogy alkalmat adjon kedves tagjainak és a fiatalságnak egy pár kellemes óra eltöltésére. A teadélutánon a tánczenét Csátó János, a múlt vasárnap már megkedvelt primás és zenekara szolgáltatja. Belépődíj nincs, de a tea megváltása kötelező. A Kör tagjait, kedves családjukat és vendégeit szeretettel várjuk. Legközelebbi teadélutánunk folyó hó 30-án, vasárnap délután 4 órakor lesz.

() Zártkörű bál. 1938. január 23-án este 9 órakor nagyszerű hangulatvilágítás mellett, kitűnő cigány- és jazz zene közreműködésével a farsangi szezon egyik legszebb zártkörű bálját rendez a kolozsvári Kolping Legényegylet a Baron L. Pop ucca 3. szám alatti disztermében és összes helyiségeiben. A nagy érdeklődés, amely megelőzte e bált, azt mutatja, hogy szívesen jön ma az ifjúság a Kolping Legényegyletbe, mert ott saját zsebéhez is viszonyítva, egészen olcsó árakat és kitűnő, őszinte, meleg fogadtatást talál. Belépésnél kéri a rendezőség, tekintettel a bál zártkörű voltára, a meghívó felmutatását. A zenét a közkedvelt Weisz Titi zenekara szolgáltatja.

() A bírósági jegyzők bálja. A bírósági Tisztviselők Egyesülete folyó hó 23-án, vasárnap este nagy bált rendez az Albina-palota (volt új parkamara) összes termeiben, amelyre a bálzó közönséget szívesen látja a rendezőség.

() A Zsidó Párt helybeli tagozatának iparos és kiskereskedő szekciójának rendezésében vasárnap, 23-án délelőtt 11 órakor dr. Fendrich Ernő és dr. Schwartz Vilmos ügyvédek előadást tartanak az iparosokat és kiskereskedőket érintő legújabb törvényekről és rendeletekről, különös tekintettel a január hónapban beadandó kimutatásokról.

() A jövő háborúja. Január 30-án, 31-én, illetve február 1, 2 és 3. napjain Kolozsváron a Capitol mozgóban nagyszabású és nevelő jellegű filmet vetítenek „A jövő háborúja” címen. A film vetítése a kolozs megyei prefektúra támogatásával történik, mert annak a polgári lakosságnak a légvédelmi kiképzése szempontjából nevelő jellege van. A kolozs megyei prefektúra felkéri a lakosságot, hogy a délelőtt 9 és délután 2 órakor vetítendő film előadásait feltétlenül és saját érdekében nézze meg. A belépőjegy ára 10 és 5 lej.

— Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazon kedves rokon és ismerőseinknek, akik felejtethetetlen Tónink halála alkalmából részvételükkel mélyszégyen fájdalmunkon enyhíteni igyekeztek. Platsintár-család.

Rádió

1939. Január 23, vasárnap.

(BUCURESTI.) 7,30: Torna, vidám-zene hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek 9,55: Istentisztelet. 12: Hírek 13,10: Dinicu-zenekar. 14,10: Hírek. 14,45: Vidám negyedóra. 18: Katona zene. 19,15: Tánclémezek. 20,30: Hangjáték. 21,30: Tánclémezek. 22: Hírek. 22,10: Zenekar. 22,30: Sporthírek.

BUDAPEST I. 9,10: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 12,15: Gör. kath. istentisztelet. 13,30: Zenekar. 14,05: Vidám negyedóra. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16,45: Cigányzene. 17,30: Felolvasás. 18: Rózsavölgyi-est. 19,15: Tánclémezek. 19,45: Elbeszélés, szalonzene. 21: Sporteredmények. 21,10: Színmű 4 felvonásban. 22,40: Hírek. 23: Kávéházi zene. 24: Franciányelvű előadás. 24,10: Jazz. 1,05 Hírek.

1939. január 24, hétfő.

(BUCURESTI.) 6,30: Reggeli műsor. 13: Hírek, Motzoi-zenekar. 14,10: Hírek. 18: Román-zene. 19,15: Enescu Gh. zeneművei. 20,05: Carmen-énekkar. 20,45: Zongora. 21,30: Rádió-zenekar. 22,30: Hírek. Vendéglő zene. 23,45: Hírek.

BUDAPEST. 7,45: Reggeli műsor. 11: Hírek, felolvasás. 13,05: Zongoraverseny. 13,30: Hírek. 14,30: Katona-zene. 15,40: Hírek. 17,15: Diákféltára. 18: Előadás, magyar nóták cigányzenével. 19,35: „Bábjáték”. 20,15: Szalonötös. 21,30: Magyar muzsika. 22,45: Hírek. Jazz. 24: Hírek német nyelven. 24,05: Hanglemezek. 1,05: Hírek.

1939. január 24, kedd.

BUCURESTI. 6,30: Reggeli műsor. 13: Hírek, lemezek. 14,40: Hírek, előadás. 18,15: Előadás. 19,15: Lemezek. Vonósnyegyes. 20,05: Felolvasás. 20,20: Roll Margit énekel. 20,55: Constantinescu zongoraművész játéka. 22,30: Hírek. 22,45: Vendéglő-zene. 23,45: Hírek német és franciául.

BUDAPEST. 7,45: Reggeli műsor. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Csevegés. 13,05: Szalonzene. 13,30: Hírek. 14,30: Cigányzene. 15,40: Hírek. 17,10: Előadás. 17,45: Hírek. 18: Énekkar. 19: Cigányzene. 20,20: „A végzet hatalma”. Operaházi előadás. 21,50 Hírek. 23: Sporthírek. 24,40: Előadás. 1,05: Hírek.

Mivel gazdagította a tudomány az emberiséget 1937-ben

(BÉCS.) Most az ujév elején rövid áttekintésben nem lesz érdektelen összefoglalni azokat az eredményeket, amelyekkel a tudomány az emberiséget az elmúlt évben gazdagította. Különösen

a természettudomány ágai növelték sok új ismerettel tudásunkat.

Főleg a fizikában, vegytanban, élettanban és általános biológiában. A közvélemény szempontjából esemény-számban megy a közvény és reuma kutatás okainak felkutatására vonatkozó tudományos munka s főleg pedig Gudzent német egyetemi tanárnak az a súlyos tudományos érvekkel történt megállapítása, hogy

a közvény és reuma minden klinikai formájában ugynevezett allergiás betegség.

Félezernél több beteggel végzett kísérletei alapján arra a következtetésre jutott, hogy

a reuma és közvény oka az élelmi-szerek fehérjével szembeni túlérzékenység.

A leggyakoribb allergiás megbetegedés a szénaláz, Gudzent valószínűvé tette kísérleteivel, hogy e két betegség oka különleges fehérje allergia. A reááló hajlamosság pedig öröklődik. A faj idegen fehérjék mellett a betegség kiváltásában más tényezők is szerepet játszanak: sérülés, hormonzavar, időjárás változás, súlyos lelki megrázkódás stb. Most módszert dolgoz ki az ártalmas fehérjék megállapítása után, e fehérjéknek az élelmi-szerekből való eltávolítása, vagy legalább is csökkentése. Végül a gyógyító eljárást igyekszik kidolgozni.

B. Crawford angol orvosnő a szervezetnek az idiósinkráziás túlérzékenysége és a szervezetnek az ilyen anyagokkal szembeni visszahatása, vagyis a allergia kutatásánál végzett nagyjelentőségű kísérleteket, megállapítva azok örökletességét.

Arrigo Colarizi magántanár a római gyermekgyógyászati klinikán

a fertőző gyermekbénulásnál a rövidhullámú kezeléssel ért el jelentős sikereket.

Cook és Kennaway a rák kémizmusának, valamint az anyagcsere zavaroknak felderítésénél végzett értékes munkálatait. W. Röder

a trombozis megelőzésénél az agyalapi mirigy hormonjával ért el jelentős sikereket.

Lauber és Szobanszki lengyel szemészek a gyógyíthatatlan tabeszes látóideg-sorvadásnál műtét beavatkozással sok esetben tudták megakadályozni a vakulást Németországban pedig a természetes gyógy mód és az akadémikus orvostudomány módszereinek összeegyeztetésére történtek jelentős lépések.

Technikai eredmények

A technika területén

a legnagyobb eredményeket a műanyaggyártás terén érték el.

Staudinger német professzor előállította a plexiglast, amely üvegszerű, átlátszó, esztétikailag kezelhető, kézzel faragható anyag, nem törik, szigetelésre, gyöngykészítésre, műtárgyak faragására alkalmas szerves vegyületből készül, de gyártási titát őrizk. A trolitult fröccsöntéssel gyártják, szerves vegyületből készült anyagból. Tömörösége és szilárdsága miatt olcsó rádióalkatrészeket készítenek belőle. A sinterit szivacszerű halmozott állapotban levő vas. Csőkötések tömítésére használják. A catalin, ameri-

kai találmány. Folyékony formába önthető, színezhető és megmerevedése után faragható. Fenol, formaldehid és alkohol keverékéből készül. A könnyű fémek használhatóságát nagymértékben lehetővé tette az ugynevezett fröccsöntés tökéletesítése. Ezzel az eljárással 5—10 atmoszférás nyomás segítségével nagyobb tömörítést tudnak adni a felület-

Sacsirta - Holnap ágyban marad

— Két bemutató előadás a jövő héten —

A klasszikus operettciklus nagysikerű felújításainak során szerdán este kerül sor Lehar Ferenc legszebb és annak idején legnagyobb sikert elért operettjének, a Pacsirtának az előadására. Olyan kedvvel és ambícióval készül a színház ennek az örökéletű, gyönyörű zenéjű operettnek a felújítására, amely már magában, a premierét is tulszárnyaló sikerrel kecsegtet. Teljesen új, stílusos kiállításban, új betanulásban

nek és az így készített tárgyról az a benyomásunk, mintha kovácsolt vas volna. A műanyagok között van még, a főleg szigetelésre használatos luwicon. Ez 125 Celsius fokot is elbir.

A repülőgépgyártás, a biológia, vegyészet és fizika stb. terén elért múltévi tudományos eredményekről egy másik cikkünkben tájékoztatjuk olvasóinkat.

Holnap ágyban marad

— Békeffy-Stella bemutató pénteken este —

„A méltóságos asszony”, „Jöjjön eljén” világhírű szerzőinek, Békeffy Istvánnak és Stella Adorjának legújabb, óriási sikert aratott új vigjátékának bemutatójára nagy ambícióval és lelkesedéssel készül a színház prózai együttese.

Városunk közönségének felesleges külön bemutatnunk a két neves szerzőt, akiknek minden eddigi darabja

százas szériát ért meg s minden darabjukat bőséges humor, nagyszerű helyzetek, kitűnő szerepek jellemzik. A pénteken este bemutatásra kerülő Holnap ágyban marad egyike lesz az évad legvidámabb, legkacagtatóbb darabjainak s kitűnő előadás, amelyben a színház azt bemutatja, emlékezetes eseménye lesz ennek a színházi évadnak.

Camilla Horn világtáncosnő „A modell”

SVÉD SÁNDOR, JÁVORPÁL

„A modell”

Ne mulassza el megnézni!

Színház

Szombat d. u. 5: Különös szerelem. (Olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: Mindörökké. (Rendes bérlet 23. Irodalmi bérlet 13.)

Vasárnap d. u. 3: Szakíts helyettem. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Mindörökké. (Harmadszor.)

Vasárnap este 9: Láz. (Ötödször.)

Hétfő d. u. 3: Egy pohár víz. (Olcsó helyárakkal.)

Hétfő d. u. 6: A komisz kölyök. (Negyedszer.)

Hétfő este 9: Mindörökké. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: Asszonyok. (Nyolcadszor.)

Szerda fél 9: Pacsirta. (Lehar Ferenc nagy operettje, teljesen új betanulásban, új kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Solymos Magda, Ürmösy Magda, Miklóssy Margit, Jenei János, Tompa Sándor, Homm Pál, Csengeri Aladár. A táncokat Tebán János tanította be. Premier bérlet 24. szám.)

Csütörtök fél 9: Pacsirta. (Rendes bérlet 24.)

Péntek fél 9: Holnap ágyban marad. (Békeffy István és Stella Adorján legújabb, óriási sikerű vigjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Mária Éva, Kovács György, Mészáros Béla, Nagy István, Lantos Béla, Tóth Elek, Szabados Árpád, Deésy Jenő, Rajnai Sándor stb. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 25.)

Szombat d. u. 4: A mosoly országa. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: Holnap ágyban marad. (Rendes bérlet 25. Irodalmi bérlet 14.)

Vasárnap d. u. 3: Amit az erdő mesél. (Géczy István legszebb énekes népsziműve. A szociáldemokrata párt székely műkedvelőinek előadása. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Holnap ágyban marad. (Harmadszor.)

Vasárnap este 9: Pacsirta. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Holnap ágyban marad. (Negyedszer.)

Kedd fél 9: Holnap ágyban marad. (Ötödször.)

Szerda fél 9: Jubiláris előadás: Sárgapitykés közlegény. (25-ödször. Ajándékok, sorsolás, meglepetések.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, jan. 23: (Matiné.) Vigóvegy.

Hétfő, jan. 24: Horia.

Szerda, január 26: Denevér.

Péntek, január 28: Cár és az ács. (Premier)

Szombat, január 29: (Iskolai matiné.) Tosca.

Vasárnap, január 30: (este) Cár és az ács.

Hétfő, január 31: Boccacio.

— Rendőrségi hírek. Tegnap este egy

Pop Joan nevű elmebeteg fiatal munkás

berohant Verőné Ecaterina Varga ucca 4.

szám alatt lakó özvegyasszonyhoz s a lakásban őrlöngve törni-zúzni kezdett. A házbeliek nyomban értesítették a III. kerületi rendőrséget, ahonnan három rendőr

szállott ki a helyszínre és az elmebeteg férfit ártalmatlanná tették. — Az V. kerületi rendőrség tegnap délután őrizetbe

vette Gurzau Joan besurranó tolvajt, aki több lopást követett el városunkban. —

Ma délelőtt a bűnügyi osztály emberei a temesvári rendőrség távirati megkeresésére

lefűltek a Mihai Viteazul téren Asztalos

Anna cselédeányt, akit számos lopással

vádolnak. Kihallgatásának befejezése után

átkísérik a temesvári rendőrséghez.

Mindenkinek, ahol csak tehetem, ajánlom a Gastro D. gyógyszerit

írja nekünk többek között Raffa Ede mészáros, Novinéből, majd folytatja. — „Mindenek előtt köszönetet mondok a küldött Gastro D. gyógyszerért, amely betegségeimből kigyógyított. A gyomromban és az epében voltak már évek óta fájdalmaim, étvágyam nem volt és ha ettem is valami keveset, az sem esett jól, úgyhogy lesóványodtam. De amikor től a Gastro D.-t szedni kezdtem, fájdalmaim megszűntek, jó étvágygal eszem és már hiztam is pár kilót. Ismerőseim és rokonaim megcsodálták a gyógyszer gyors hatását. A Gastro D.-t mint kiváló gyógyszert mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom, ez gyors és biztos gyógyulást eredményez. Kérem, szíveskedjenek egyelőre 8 üveg Gastro D.-t küldeni postafordultával és utánvételt. A gyógyszert sokan várják — az ismerőseim és rokonaim — mert minden kinek, ahol csak tehetem, ajánlom a szenvedőknek a gyógyszert.”

Fenti levélhez bármilyen kommentár is felesleges.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Fatolvajok garázdálkodtak a Calci fatelepen

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Mára virradólag több személyből álló tolvajbanda járt a vasútállomás közelében levő Calci fatelepen. Az éjszaka 3 óra tájban ugyanis, amikor az éjjeli őrs szokásos éjszakai körsetáját végezte, meglepetten vette észre, hogy több személyből álló tolvajbanda vette körül a fatelepet és éppen fát rakódnak le, hogy azt elvigyék. Amidőn a tolvajok az éjjeli őrt megpillantották, közülük kettő reárohant, miközben a többieknek sikerült elmenekülniök. Végül is az őrs nehéz küzdelmek árán az egyiket feltartóztatta és segítségért kiabált. A segélykiáltásokra két rendőr érkezett a helyszínre és a titokzatos férfit előállították a IV. kerületi rendőrségre, ahol megállapították, hogy Both Ferenc Nadaselucca 1. szám alatt lakó fiatalemberrel azonos. A fatolvaj kihallgatását társai kiténének megállapítása céljából Ilea Romului kerületi főnök folytatja.

Mozi

EDISON MOZGÓ: I. Lumpaci Vagabundus. Némétül beszélő film, főszerepekben: Paul Hörbiger, Heinz Rühmann. II. Földöntuli szerelem. Főszerepekben: Gary Cooper, Am Harding. III. Új hirtadó és Micky Maus. — Jön: A nyomorultak. Főszerepekben: Charles Laughton.

SELECT MOZGÓ: Egy csillag született. Színes film, mely a hollywoodi művészek életét mutatja be. Főszerepekben: Frederic March és Janet Gaynor.

URANIA MOZGÓ: Benoit kapitány. Kétfilm. Főszerepekben: Jean Murat, Jules Berry, Vivian Romance.

MUNKÁS MOZGÓ: Csütörtökön, pénteken két előadás 6 és 9 órai kezdettel. Szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. California császára. Monumentális film-szlager. Főszerepekben: Lois Trenkel. II. „Transatlantic”. Gyönyörű rendezési hajós történet. Főszerepekben: Gene Ray mond és Nancy Carol. III. Journal. Ünnepi előadásokon visszamaradás nincs.

CAPITOL MOZGÓ: A model. Fősz. Svéd Sándor, a bécsi opera tenoristája, Jávör Pál, Halmay Tibor, Stolz Hilda, Camilla Horn.

ROYAL MOZGÓ: Tarantella. Jeanette Mac Donald legnagyobb zenés filmje. Előadások kezdete: 3, 5.10, 7.20 és 9.30. Számozott jegyelővétel.

Eipők!

MEGKEZDŐDÖTT A

Eipők!

„Cultur”

cipőáruházban, Cal. Reg. Ferdinand 29. Leltár után több száz pár cipő hallatlan olcsó elárúsítása.

Csak 8 napig!

Csak 8 napig!

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

23 ÉVES izraelita fiatalember fémpáros benőszülne jobb módú csalárhoz, vidékre is. „Fémpáros” jelígre. (7987)

TEADÉLUTÁN a monostori „Ursus” sörcsarnok minden vasárnap 6—12-ig teadélutánt rendez. Jazz zene, Beléptidj nincs. Rumos tea 15 lej. (7998)

L. G. H. Tisztviselőnek levele van „Kiki a maga költségén” jelígtől. (8002)

SUCHE Bekanntschaft einer lebenslustigen unabhängigen fescher Dame zwischen 20—30 J. Antwort unter „Seelenfreund” an Adm. d. Bl. mit valler tresse erbeten. (8033)

MEGISMERKEDNÉK jogdolgozó nőt házasság céljából. Teljes című levelet „33 éves” jelígre. (P7115)

ADAS-VÉTEL

JÓFORGALMU szép villanyberendezési és rádióüzlet betegség miatt jutányosan átadó, vagy társat keres. „Jövő” jelígre a kiadóba. (7981)

FÜSZERBERENDEZÉS áruval, korcsmával együtt forgalmas helyen eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban. (7983)

ELADÓ közösség megszűntetése miatt elfogadott árban központi új emeletes kertes ház, 8 szoba komfort, ugyanott eladó zongora, írógép, asztali telefon. Str. Tudor Vladimirescu 18-a, földszint. (7941)

KETTŐSZOBÁS faház eladó 50.000 lej. Str. Sanatorului 36. Kerekdomb. (7985)

ELADÓ kettő és fél hold szántóföld, „Pietros” dűlőben. Ertekezni: Str. Moșilor 141. szám. (7988)

ALKALMI vétel. Egy férfibunda belés pézsmatorok és egy alig viselt pézma has női bunda olcsón eladó. Bixenspanner szőrmezsalon, Cal. Regele Ferdinand 3. (T 68)

ELADÓ hálószoba 3500, ebédlőasztal székekkel, etajor. Str. Horea 12. (7989)

EGY jókarban levő karikahajós női varrógép eladó. Str. Cerna-Voda 14. Belga gyárral szemben. (7990)

BUTORRAKTÁR, Str. Gen. Poetas 15. Mindenféle butorok nagy választékban olcsón eladók. Bizományt, beraktározást vállalunk. Használt butort veszünk. (7912)

SINGER férfi szabógép olcsón eladó. C. Traian 51. (7993)

RITKA alkalmi vétel, jövedelmező ház, mely áll egy fűszerüzlet, egy borbélyüzlet, egy vendéglő és 3x1 szoba helyiségből, ára 250.000 lej. Kamilli, Baritiu 20. (7995)

ÖCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Dubălarilor 10. (8000)

ÖCSKARUHÁKAT, télikabátokat mindenféle öcska dolgokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 14., udvarban. (7999)

EGY 250—3 m. pultot keresek megvételre. Fischer, str. Gh. Baritiu 12. (8006)

BÖRGARNITURA, könyvszekrény, íróasztal, tükör, zsírosbődön eladó. Str. Doresbantiilor 36. (8007)

ELADÓ diófürtös recamier váz. Cal. R. Ferdinand 132. Kapuval szemben. (8008)

BÁLI virágmodellek a „Dahlia” művirág szalonban. C. Reg. Ferd. 5. (8011)

GYERMEKVASÁGY matraccal jókarban eladó. Reményi, C. Reg. Ferd. 70. (8012)

ELADÓ egy nagy új férfiszabó varrógép Cal. Decebal 18, ajtó 4. (8021)

1 új modern konyhaberendezés sürgősen eladó. Str. Preotul Opris 6, Dermatával szemben. (8022)

ELADÓ 2 darab antik ruhaszekrény, vadszék, könyvszekrény, cylinder, klak. C. Reg. Ferdinand 93, III. 9. (8023)

ELADÓ ruhásszekrény, könyvszekrény, könyvespolc, ebédlőasztal, márványlapos mosdó, férfi télikabát, bőrkabát, cipők, öltönyök, kitűnő pianinó, cimbalom, ruhafogas. Balinthe, Calea Ferdinand 107. (8029)

ELADÓ ház hely Donath ut 7, esetleg felparcellázva is, Balinthe, Calea Ferdinand 107. (8028)

EGY egész új áramvonalas sötétké gyer mekkoci olcsón eladó. Cim: Székely, P. Unirii 26. (8032)

MODERN dió hálóberendezés eladó. C. Traian 26, asztalosnál. (7968)

FIGYELEM. Részletfizetésre mindenki vehet vagy rendelhet láb után férfi korcsolya- és sí-cipőt. Cal. Victoriei 10. (P7116)

ARANYAT, ezüstöt magas árban veszek. Szilágyi ékszerész, str. Reg. Maria 7. (P7120)

VENNÉK 2 millió körüli bérházat. Ajánlatokat „Kézpénz vétel” jelígre a kiadóhivatalba. (P7132)

ELADÓ perzsaszőnyeg 3x4 m. Str. Brătianu 16, ajtó 3. (P7124)

EMAILOZOTT, garantált modern konyhaberendezések olcsón eladók, mindennemű asztalosmunkát dió, kombinált szekrényeket mintászerint, ugyiszintén javításokat, átalakításokat legolcsóbban vállalok Str. Regina Maria 24, műasztalos műhely. (P7123)

JÓKARBAN levő férfi télikabát olcsón eladó. Str. Jorga 6. Curta szabónál. (P7126)

ELADÓ rózsafa hármasszékű szekrény vitrin, toalet, dupla heverő és más butorok. Ugyanott 2 szoba, konyha, fürdőszoba lakás kiadó. Str. Memorandului 26. (P7127)

KOMBINÁLT finomkivitelű modern dió faszekrény eladó. Str. Reg. Maria 51, műasztalos. (P7128)

SITALP, használt butorok eladók. Str. Dacia 4. (P7133)

BURGONYA prima nyárirózsza, sárgarózsza és disznónak való eladó. Str. Dacia 4. (P7134)

MÉRŐKI közzegarnitúrát keresek megvételre. Ajánlatokat szerkesztőségbe „Közzegarnitúra” jelígre. (8035)

MODERN diófa kombinált szekrények sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. Asztalosműhely. (8040)

CSIRKE keltető gép, 120 tojásos és egy 400 tojásos garantálva, olcsón eladó. Str. Vasile Lupu 67. (8046)

ÁLLAST KERES

GYERMEKGONDOZÓ állást keres. Csecsemő ápolását vállalja. Str. Gojdu 6., ajtó 2. (7994)

INTELLIGENS női házzvezető, gondozó, vagy társalkodónői állást vállalna idősebb párnál is. Cim a kiadóban. (7997)

PAPLANT varrok háznál jutányosan. Özv. Marosánné, str. Muncitorilor 43. (8044)

INTELLIGENS perfekt főzőnő állást cserélné. Str. Baritiu 28-b szám, I. em. 2 ajtó 11—2 óra között. (8013)

ÁLLAST KAPHAT

KELMEFESTŐSEGÉD, komolyabb munkára felvétetik. Unió gőzfestőde, Str. Bucovina 32. (7996)

JÓLFOZÓ szakácsnőt sürgősen felvesz Cerojan vendéglő, Cal. Regele Ferdinand 147. sz. (8004)

KERESÉK azonnali belépésre egy gyermekszertő tiszta, rendes mindenest. Str. Mico 13. (8027)

KISZOLGÁLÓ leányt fizetéssel felvessz. Jelentkezni lehet vasárnap, hétfőn d. e. Keresztes pedicúr szalon, Select udvarán, str. Duca 3. (P7130)

MEGBIZHATÓ 40 éven felüli mindenest azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. (8036)

PÉNztÁRHOZ románul is beszélő nők óvadékkal felvétetnek büffébe. Str. Iuliu Maniu 1. Herdán büffé. (8038)

KÜLVÁROSBAN cukorka szakmában jól bevezetett ügynök azonnal felvétetik. Vitamen, str. Memorandului 6. (8039)

JÓLFOZÓ, megbízható mindenest azonnal felvesz Felméry, Piata Unirii 14. (8043)

EGY önálló vegyes munkást felvesz a Record szabóság. Str. Grigorescu 37-a. (8045)

KERESÜNK egy megbízható rendes kifizetőt. Jelentkezni Weisz szőrmeszalon C. Reg. Ferdinand 12. alatt. (T 75)

KÜLÖNFELEK

JELMEZKÖLCSÖNZÉS hölgyeknek vidékre is. Cluj, Str. Fântânelei 35., Jambornánál. (7984)

MENYASSZONYI fátolok kikölcsönzése „Dahlia” művirág szalon. Cal. Regele Ferdinand 5. (8010)

EGY posta csekkönyvet és 2000 lejt találunk. Igazolt tulajdonsága átveheti a lap kiadóhivatalában. (T71)

PALESZTINAI certifikáttal rendelkezem utiköltség ellenében kivinnék szorgalmas zsidó lányt. Ajánlatokat „Certificat” jelígre a kiadóba. (8924)

LEGDIVATOSABB sugar plisségönvrét készítek. Menyasszonyi fátol és koszu kikölcsönzés. Cal. Regele Ferdinand 40, Plisée szalon. (8031)

HASZNÁLATRA butort adok, kölcsön ellenében. Varrásra alkalmas berendezett lakás kiadó, családoknak is. Cim a kiadóban. (8034)

HASFÜZŐ és melltartó új és javítást na gyon olcsó árban vállalok. Özv. Sterné, Str. Memorandului 12. (P7117)

KÉREM azon urat, ki megvette Cal. Motilor 49 alól a gépet, azonnal sziveskedjen felkeresni. (P7131)

NŐIRUHA SZABÁSZATI TANFOLYAM kezdődik francia és angol „Elite” szalon Piata Unirii 22. II. em. (P 7099)

FIGYELEM. Tisztelt közönség tudomására hozom, hogy prima termelői bor, original conac, likör, jamaica rum, minden fajta monopoli árú, mindennap friss sör kapható. Azonkívül fűszer és csenmegerék. Olcsó és pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér tisztelettel Z. Gabriella. (8042)

„PUSZI” névre hallgató fehér spitz kutya elveszett. Becsületes megtaláló, vagy nyomravezető illő jutalomban részesül. Dr. Nistor, P. Unirii 29, I. em. (T74)

PARCELLÁZÁSHOZ társat keresek 500 ezer lejig befektetett összeg biztosítva. Ötven százalékos kereseti lehetőséggel. Cim a kiadóban. (8047)

SZABÁSZATI tanfolyam kezdődik Löwy szalonban. C. Reg. Ferdinand 6. em. (7928)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ 2 szoba, konyha, éléskamra stb. Str. Ferici 14. (7979)

KIADÓ kertes villában február 1-ére egy szoba, konyha alkovval 1200 lej. Str. Elisabeta 32. Mázfelügyelő. (7980)

MODERN nagyon szép két szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, hálókülcs lakás azonnali vagy később kiadó. Érdeklődni lehet: Str. Regina Maria 13., üzletben. (7982)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, esetleg üresen főzőkemencével kiadó. Str. Margineasa 19. (P 7105)

SZOBA, konyha, speiz kiadó. Str. Calvin 22. (7991)

KIADÓ elsőemeleten májusig egy nagy parkettes szoba. Május 3, vagy 4 szoba komfortos lakás, orvosi rendelőknek is megfelelő. Piata Mihai Viteazul 39., háztulajdonosnál. (8001)

NAGY szoba kiadó, 300 lej. Érdeklődni: Str. I. Cesar 14. (8005)

KIADÓ egy szoba a belvárosban 450 lej. Str. Florilor 17. (8014)

SZUTERINBEN kicsi üres szoba 300 lejért kiadó. Str. Xenopol 2. (8015)

KIADÓ február 1-ére kapualatti diszkrét parkettes butorozott szoba fürdőszoba használattal. Str. Berthelot 15. (8016)

BUTOROZOTT szoba fürdőszoba használattal kiadó. Decor salon, str. Neculcea 2-a, Farkas cipőüzlet felett. (8017)

CSINOSAN butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Str. Goldis 5. (8019)

SZOBA kis konyhával egészes, világos szuterinben kiadó. Str. Goldis 5. (8020)

KIADÓ március 1-re különbejárati butorozott szoba 1-2 személy részére teljes ellátással is. Kert használattal. Str. Balcescu 17. (T 72)

KÜLÖNBEJÁRATU parkettes butorozott szoba 1-2 személy részére, férfinek febr. 1-re kiadó. Str. Vail 3, földszint jobbra I. (T 70)

EGY szoba kiadó. Str. Martiri Belaiu 5. Crisan. (T 69)

SZOBA, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarával vagy anélkül kiadó. Lukács szabóság, Piata Unirii 4. (T 73)

KÜLÖNÁLLÓ szoba és szoba konyha kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 109. (8025)

EGY szép üres szoba azonnal kiadó. Str. Vasile Alexandru 1. (8026)

ELEGÁNSAN butorozott szoba kiadó urinó részére. Cal. Reg. Ferdinand 40. földszint. (8030)

SZOBA konyha, egy kis szoba kiadó. Cal. Motilor 69. (P 7118)

PEKSÉG kiadó. Str. Manastur 76. (P7121)

EGY szoba speiz kiadó, hálókülcs rádió olcsón eladó. Uzine Electric 13. (P7125)

NAPOSOLDALON egészséges nagy szoba kiadó. Calea Traian 49. (P 7129)

PARKETTES szoba üresen vagy butorral kiadó. Ugyanott egy kis szoba műhelynek is alkalmas. Str. Motilor 16. (P 7135)

KÜLÖN szobába két fiatalember lakást kaphat. Cal. Traian 15, ajtó 2. (8037)

ÜRES szoba kiadó olcsón. Ugyanott 1 szoba konyha. Str. Aviator Suciu 1. (8041)

LAKAST KERES

PRIVAT TANITÁST vállalkozásért szolid egyetemi hallgató. Cimeket „Rekompenzáció” jelígre kérek. (8003)

NÉGYSZOBÁS, vagy 3 szoba, hallos lakást keresek májusra. Jelíge: „Kertes”. (7986)

4 SZOBÁS komfortos uri lakást keresek a belvárosban. „Május 1.” jelígre címet kérek a Novába. (P 7119)

KOMFORTOS két, esetleg három szoba konyha fürdőszobás lakást keresek május elsejére belváros közelében. Cimeket „Külön telek előnyben” jelígre. (7756)

Farkasoktól összeharapdálva megtalálta az erdőőr a havasokban eltűnt ügyvédet

(ODORHEIU.) Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a Hargita havasokban eltűnt egy craiovai ügyvéd, akinek sapkáját véresen egy tölgyfa ágára felakadva találta meg a vele elindult kiránduló társaság egyik tagja. A sportolók ideges nyugtalansággal három napon át keresték az életveszélyes hóval borított szirtok között eltűnt ügyvédet. Már-már lemondottak életéről, amikor Fodoran Ferenc nevezett erdőkerülő a hatóságoknak bejelentette, hogy az ő erdőszelvényében fekszik súlyos betegen a nyomtalanul elveszett fiatal ügyvéd. Ugyanis a bátorságáról híres sző elvált társaságától, hogy különböző veszélyes si-tereken tegye próbára tudását és bátorságát. Egy szikla-karajon az ügyvéd szerencsésen le is ereszkedett épségben a völgybe, de amikor verejtékes homlokát nyugodtan törölgette nekidőlve egy öreg fenyőnek, azt vette észre, hogy tőle alig kétszáz méterre három farkas fogat vicsorgatva néz reá. Az ügyvéd hirtelen leoldotta lábáról a sítalpakat és megtöltötte revolverét, vagyis felkészült egy esetleges farkastámadásra. A dühös ordások egyszerre neki is rohantak az ügyvédnek, aki nem vesztette el lélekjelenlétét. A két első farkast leterítette, valamint a harmadikat is megsebezte, de az utolsó halálos lövéseket nem tudta leadni, mert a revolver felmonta a szolgálatot. A megsebezett farkas tájékozó véres szájjal rontott az ügyvédre, aki előrántotta törét, több szurást mérve véres tusa közepette a farkas nyakába. Közben a vérengző fenevad a védekező ügyvéd válláról és karjáról letépte a húst és hátába is beleharapott. Az ügyvéd ezek dacára se vesztette egyelőre el eszméletét, hanem hasra feküdve csuszni kezdett lefelé a mezei uton. Fodoran erdőkerülő a vérvöröskirányban haladva megtalálta a sebeiből vérző ügyvédet és hátára, majd ölébe véve beszállította az erdei lakba. Az eltűnt ügyvédet hozzátartozói veszélyes állapotban vitték be Braszobába, ahol az összeharapott testű emberen műtétet hajtottak végre.

Aradi és aradmegyei hírek

(ARAD.) Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak Liebermann Gáspár aradmegyei Székudvar községbeli lakatos és bádogsmester műhelyében, ahonnan egy 130 kilogram súlyú vasvágó és lyukasztó gépet loptak el. A csendőrségi nyomozás során kiderült, hogy a betöréses lopást Balogh Lajos és ifj. Susan Dimitrie falubeliek követték el, akik miután ketten nem tudták elszállítani a súlyos gépet Mladin Pavel nevű ismerősüket hívták segítségül. A gépet Dimitrie házába vitték és ott köté segítségével a szénapadlásra húzták fel s ott elrejtették. Amikor a csendőrség ki szállt Susan Dimitrie házába, hogy a tetteseket letartóztassa, Balogh és ifj. Susan a gépalakításával foglalkoztak. A csendőrség megjelenésére mindketten leugrottak a padlásról, majd a kerteken keresztül elmenekültek és nyomuk vesztett. A csendőrség megállapítása szerint Baloghék pénzhamisító gyárat akartak berendezni és ehhez volt szükségük a vasvágógépre, amelyet présgéppé akarta átalakítani.

Az aradmegyei Sikula községbeli csendőrség arról értesült, hogy nagyobb társaság egy elhagyott, üres raktárban pentakoszta lista istentiszteletet tart. A csendőrség hosszabb nyomozás után rajtaütött a husz tagból álló „reszkettörsök” szektáján, akik közül hetet az ügyészre állítottak elő, de a többiek ellen is folyamatban van a vizsgálat.

Ispravnic Sever dr. aradi ügyvéd, az új liberális párt elnöke Bukarestbe utazott. Ispravnic Sever dr. fővárosi utja politikai körök véleménye szerint a két liberális párt egyesülésével áll szoros összefüggésben. A gheorghista párt aradi tagozatának elnöke ugyanis azért utazott a fővárosba, hogy utasításokat vegyen át Brătianu Gheorghetól. Ispravnic dr. hazaérkezése után valószínűleg még e hét folyamán Aradon is megtörténik a két liberális párt egyesülése.

Firek

NAPTÁR. 1938. Január 23. Vasárnap.
Róm. kat.: Raimund. Prot.: Maria
Vermaehlung. Ort.: Marti. Clement.
Izr.: 21. Sevat.

VIDEKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 500, félévre 260, negyedévre
135, egy hónapra 45 lej.

JÓESTÉT!

NAGYON DISZKRÉT

Két modern leány beszélget:
— Diszkrét fiu a vőlegényed?
— Hogyne, már negyedik hete ismerem és még mindig nem tudom a nevét.

PADEREWSKI TANÁCSA

Egy fiatal leány megkérte Paderewskit, a világhírű zongoraművészt, hogy hallgassa meg és mondja meg neki, érdemes-e magát a zongorának szentelnie.
A művész teljesítette a kérést s a fiatal leány izgatottan várta a véleményét.
— Nos, mester, mit tanácsol?
— Menjen férhez, amilyen sürgősen csak tud...

1938. Jan. 29.

ÜJEDTSÉG

Apá és fia beszélgetnek:

— Papá!
— Mi az, kisfiam?
— Tudod, mit tanultunk ma reggel az iskolában?
— Mit, kisfiam?
— Hogy az állatok minden télen változtatják a bundájukat.
— Pszt! Nyitva az ajtó, mamád a szomszéd szobában van s még meg találod hallanit...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január 22-én reggeltől 29-én reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, P. Unirii; Demeter, C. Motilor; Somea, C. Regele Ferdinand és dr. Cseresznyés gyógyszerár, C. Marechal Foch 38.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: Kisebbségi hőmérsékleten hűlés, csapadékra hajlamos idő, néhol havazások.

— Óriási választék csipkék, szallagok, női, férfi divatgombok, berettsapkák, zipzárak, kötött paplangombok, hárászok, pamutok és mindennemű rövidárúknak. „Somes” áruház, főposta melletti ucca elején.

— Vigyázzon! Bört és talpat legártó sabb minőségben Kozák István bőruztetésben vásárolhat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15. Olcsó napi árak! Borkabát-festék is kapható.

— Nyolc napra felfüggesztették a Credința megjelenését. A bukaresti Credința megjelenését a hatóságok 8 napra felfüggesztették.

— Tudja Ön, mi a pogonotómia? Világkörüli útja során Londonba érkezett Myron K. Berger, Amerika vezető pogonotómusa, a borotválkozás szakértője. Kijelentette, hogy az Egyesült Államokban virágzó gyakorlati eszmévé fejlődött a pogonotómia és az érdekelt iparosok által fentartott laboratóriumokban a szakértők légioja tanulmányozza a helyes borotválkozást, amelynek titka: „Lassan járj, tovább érsz”. Az alapos beszappanozáshoz 2–5 percre van szükség, de előzőleg meleg vízzel kell eltávolítani az arcáról a porszemecskéket, amelyek csorbíthatnák a borotva életét. Végül döntő fontosságú, hogy helyes szög alatt érje a borotva a szakállt. A tudós pogonotómus nincs megelégedve az angliai viszonyokkal, ahol a férfilág nagyobb része — nézete szerint — elsieti a borotválkozást.

„ERIKA” cipők leltári árleszállításban lakatekossági könyvecskére is.

Lei 135

Lei 150

Lei 195

Lei 295

Lei 395

Lei 495

Lei 595

„ERIKA” cipők különlegességek. Cluj, Piața Unirii 13 szám.

— NAGY PÉNZHAMISÍTÁST LEPELTÉK LE MAROSVÁSÁRHELYEN. A marosvásárhelyi rendőrség letartóztatta Fekete György Eftimiu Murgu 4. szám alatti lakost és négy társát, akik nagymennyiségű 100 és 20 lejest gyártottak. A pénzhamisítókát éppen „munka közben” fogták le.

— Bazu Cantacuzinot megbénulás fenyegeti. Párisi jelentés szerint Bazu Cantacuzino, a híres román repülő egyik párisi kórházban fekszik teljes mozdulatlanságban, mert egy régebbi repülő-szerencsétlenségből kifolyólag hátracsúrlása folytán a megbénulás veszedelemre fenyegeti.

— Teatestély. A III. kerületi FC futballklub és tekéző-egylet nagy teatestélyt rendez január 23-án este a Mészáros-Szövet-ség összes helyiségeiben. A teatestély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kellemes szórakozásról kitűnő jazz-zene folytán gondoskodva van.

— Tovább folyik a „tisztogató akció” Palesztinában. Haifából jelentik: Az utóbbi napok ismételt merényletei miatt a hatóságok mindenütt a legszigorúbb „tisztogató munkát” végzik. Több helyen ostromállapotot hirdettek ki és rendkívül nagy számú letartóztatást eszközöltek. A jeruzsálemi katonai törvényszék újabb halálos ítéleteket és fegyházbüntetéseket hirdetett ki.

E. K. E. -bál

— Még mindig nagy az árvízveszély a dunai partokon. Bukarestből jelentik: A dunai partokon, különösen Galac és Tulcea körül nagy az árvízveszély. Másutt a jégtörőszek jelentenek veszedelemet. A jégtörők eltávolításán hatalmas jégtörők dolgoznak.

— SZTOJADINOVICS DÜSSZELDORFBAN. Müncheni híradás szerint Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök Münchenből Düsseldorfba utazott. Az állomáson von Epp polgármester fogadta.

— BETILTOTTÁK A STÜRMER MEGJELENÉSÉT. A berlini belügyminiszter véglegesen betiltotta a szélsőséges német lap, a Stürmer megjelenését a német igazságszolgáltatás éles támadása miatt s mert azt követelte, hogy büntessék halállal azokat, akik zsidókkal kötnek házasságot.

— Az abessziniai idegen népszámlálás eredménye. Addisz-Abeaból jelentik: A legutóbbi népszámlálás szerint Abesszinia fővárosában jelenleg 2382 idegen él, köztük 891 nő. És pedig: 900 örmény, 813 görög, 57 török, 41 amerikai, 73 német, 27 angol, 32 svájci, 27 francia és 17 magyar. Az olaszok száma Addisz-Abeabban jelenleg 12.319.

— Ausztriába és Olaszországba megy nászútra a görög trónörökös. Athéni híradás szerint Pál görög trónörökös és felesége nászútra Ausztriába, majd Olaszországba mennek.

— Nyolc évre ítéltek az ügyvédgyilkost. A pestvidéki törvényszék nyolc évi fegyházra ítélte Tarr Lajos gépkocsivezetőt, aki néhány hónappal ezelőtt agyonlőtte Abonyi Dezső ügyvédet, aki szerinte minden vagyonától megfosztotta.

Tonegaru vallomása szerint fellékenységből ölte meg Stravolca ügyvédet

(BUCURESTI.) Stravolca ügyvéd gyilkosának, Tonegaru ügyvédnek bűnperében tegnap folytatták a tárgyalást. Tonegaru elmondotta, hogy miképpen ismerkedett meg az áldozattal. Később felesége is megismerkedett vele és lassan ebből az ismeretségből barátság fejlődött ki a háta mögött, majd értésére jutott, hogy az asszony és Stravolca titokban sokszor találkoznak. Ez gyá-nakvóvá tette és végül is megtudta, hogy Stravolca feldulja az ő családi boldogságát. Ez vezetett el azután odáig, hogy fellékenységből ölt. A tárgyalás még folyik.

— Megjelent a Notariatul legújabb száma. A romániai közjegyzők szövetségének hivatalos lapja, a Notariatul Public legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. A színvonalas szaklap legújabb számában dr. Porutiu Petre, kolozsvári egyetemi tanár érdekes visszapihlantást vet a kereskedelmi jog közep-kori alkalmazásának módjaira, dr. Petru Bentia temesvári közjegyző a házasságonkívüliség utólagos törvényesítésének jogi következményeiről értekezik, dr. Romulus Boca gyulafehérvári közjegyző a konzervatívizmusnak a jogi életben való jelentőségét méltatja cikkében. A lap közli a romániai közjegyzők testületének átszervezésére vonatkozó törvényjavaslatot és azoknak az üdvözlő táviratoknak a szövegét, amelyeket dr. Cosma Ioan kolozsvári közjegyző, a közjegyzői kamara elnöke intézett Radulescu-Mehedinti igazságügyminiszterhez, valamint dr. Aurel Baciú igazságügyi államtitkárhoz kinevezésük alkalmából és az azokra beérkezett köszönő választ.

Kat. Körben

— Letartóztatták a tüntető fodrászokat. Bukarestben mintegy száz fodrász-szegéd tüntetett a munkaadók ellen, mert azok nem tartják be a zárórakat. Mint-hogy a fővárosban ostromállapot van, a menetet feltartóztatták. Tizenkét tüntetőt letartóztattak és hadbíró-ság elé állítják őket.

— Félmillió fontsterlinget örökölt a 104 éves koldus. Stockholm-ból jelentik: Egy litván koldus, aki 104 éves, most félmillió fontsterlinget örökölt 40 év előtt Indiába vándorolt, ott meggazdagodott és nemrég meghalt fiától.

— Sorozatos szerencsétlenségek. Londonból jelentik: Malborban a levegőben két repülőgép összeütközött. Három pilóta életét veszítette. A londoni expressz Bedfordtól hat kilométernyire összeütközött egy másik vonattal. Egy halott, sok sebesült. Mexikóban egy vonat kisklított, állítólag merénylet következett. ben. A szerencsétlenségnek sok sebesültje van.

A gangsterkirály bűnhődése

C. Roberts regénye (34.)

De a csikos fegyencruhá-n nem voltak zsebek és az örök éber figyelemmel kísérték minden mozdulatát... Nagyon jól tudta, hogy a legkisebb engedelmesség külön büntetést jelentett volna... Irtóztott attól a gondolatától, hogy sötét-zárkába kerüljön. A tapasztalás már megtanította, hogy a sötétség a legrossz-sabb tanácsadó.

Éjszaka érezte leginkább a szabadság hiányát...

Ilyenkor lecsendesedett a roppant bőrtőn, csak az ő léptei koppantak a folyosó kövén... A léptek pontosan ismétlődtek, mint az óráütés és őrtő egyhangusággal, mint a fáradhatatlan őrsi eső... Eltávolodtak a cella ajtajától, majd újra közeledtek.

A hajnal rendszerint ébren találta Al Dorot... A növekvő világosság mindig egy-egy gondosan kiszelt menekülési terv megsemmisülését jelentette...

Viharos estéken, mikor a szél végig-korbácsolta a tengert és a szilaj hullámok megostromolták a partot, Al Doroban is fokozott erővel lángolt fel a szabadság utáni vágy... Nyugtalanul járkált cellájában, vagy a vasrácsot szorongatta, miközben szeme alattomosan csillogott...

Sokszor annyira beleélté magát a szabadság és bosszu gondolatába, hogy az egész teste remegett a gyönyörűségtől. A szabadság és bosszu egyet jelentett számára. Élénken elképzelte, hogy milyen válogatott kínzásokkal öli meg Thortont meg a leányt...

Egy este elrozsdásodott biciklit talált az épület előtt. Elrejtette. Egész éjszaka szakadatlanul dolgozott, hogy az ablak vasrácsait kimozdithassa... Örjőngő állhatatossággal véste a sziklát... Körmei letörték, keze kisebesedett, de a vasrudak milliméternyit sem engedtek. Reggel az örök felfedezték a karcólsokat, elszedték tőle a kicsorbult kést és az arcába nevettek.

— Talán Monte Cristot akarja utánnozni? — kérdezte az egyik őr, aki gyakran olvasott regényeket.

A börtönigazgató nem is büntette meg a foglyot, annyira szánalmasnak és nevetségesnek találta szökési kísérletét.

A kudarc két-három napra letörte a foglyot, de azután újra a szabadulási tervével foglalkozott. Semmi sem került el figyelmét. Kiszámította, hogy a kőbányától tíz perc alatt elérhetné a tengert és vágyakozó szemmel nézte a rendőrségi motoros barked, mely többnyire a part közelében cirkált. Megfigyelhette, hogy a fedélzeten sohasem tartózkodnak sokan. Ha egyszer feljuthatna a fedélzetre... A bárka orrára szerelt golyószóróval lekasálhátna az egész őrseget.

Véresre harapdálta ajkát tehetetlenségében... A napok teltek-multak anélkül, hogy a szökésre sor kerülhetett volna. Agya kezdett eltompulni. Órákig mozdulatlanul gubbasztott fekhelyén a semmibe bámulva... Azután ismét olyan időszak következett, mikor újabb tervet foglalkoztattak képzeletét...

XVIII. Fejezet.

Az Alcadzar sziget szomorú lakói reggeli munkára indultak...

Al Doro a menet végén haladt. Mellette egy óriástermetű néger baktatott.

— Mennyi ideje vagy itt? — kérdezte Al Doro halkan.

— Öt éve — hangzott a fojtott válasza.

— Mikor telik le a büntetésed?

— Soha!

(Folytatjuk.)

Mindörökké

A Nobeldíjas O'Neill színműve világ-siker után érkezett el városunkba. Formájában különös, tartalmában pedig csodálatos mélységűekig hatoló darab, amelyben több a gondolat, mint a drámai akció. De O'Neill nagyszabású írói egyénisége ezt is megengedheti magának. Hasonlóképpen azt a sajátos merészséget, hogy egyfelől prólógyszerűen, testileg megjelenítve állítsa egymás mellé az emberi lélek rejtélyes kettősséget, a benne levő jót és rosszat, majd ezt a különös kettősséget színpadon a cselekmény folyamán is végig megtartva mutassa be a lélekben egymással mindig harcoló istenit és ördögöt, akik egy életet küzdenek egymással, hogy végül is a jószág diadalmaszkodhassék. Egy írói hajlandósága newyorki kereskedő alakján át ábrázolja a szerző ezt misztikus örök vívódást. A rendkívül nagytehetségű amerikai író, akinek darabja kétségtelenül az utóbbi idők, ha drámailag talán nem is hibátlan, de mélységében messze a mindennapiság fölé emelkedő egyik legkiválóbb alkotása, a művészi színvonal termékek közé tartozik. A nehézveretű és gondolatokban gazdag színmű súlyos próbát jelentett előadó művészeinkre és ha nem is tudtak tökéleteset adni, munkájuk mégis igen szép és eredményes volt. A hosszú betegskedés után újból színpadra lépő Kovács György, mint a jószág és Nagy István, mint a sátánosság megismerésének bensőségei elmélyült, értékes alakítást nyújtottak. Erényi Böske pompás színjátszó képességei újból kitűnően érvényesültek. Tóth Elek egy kiegyensúlyozott lelkű pap szerepéből formált művészt. Kisebb szerepekben Deésy Jenő, Szabados Árpád és Rajnay Elly, míg egy démonias szerepben Harmath Jolán drámai ereje egészítették ki teljessé az előadás sikerét. A költői szépségekben gazdag alkotás mélyen lebilincselő hatást gyakorolt a szépszámu közönségre, amely a szerzőt és a színészeket sokat ünnepelte. (t.)

Szombat este a

Bagolyvárban

ingyen tombola

— **Táncestély.** A III. ker. FC futball és tekéző egyesület vasárnap este a Mészáros Szövetség helyiségeiben nagy táncestélyt rendez.

— **Kereskedelmi tárgyalások** Bukarestben. Gigurto kereskedelmi és iparügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta a Budapesti érkezett magyar kereskedelmi küldöttség tagjait, akikkel a magyar-román kereskedelmi és fizetési egyezmény módosításáról tárgyalt. A tárgyalásokat még folytatják. Ugyanakkor a liberálisok által Németországgal 3000 vagon szállítmány kötésére kötött szerződést a minisztérium kiegészítéssel abban a formában, hogy a szállítmányok rendjén nagyobb mennyiségű terménykivitel is lehetővé válik. Az iparügyi minisztérium összeállítására szerint egyébként a múlt évben 31 és fél milliárd volt a kivitel és 19 és fél milliárd a behozatal. A külkereskedelmi mérleg tehát 12 milliárdos többletet tüntetett fel, az előző évi 9 milliárddal szemben.

— **A ruházati, textil és bőriripari munkások szakszervezete** január 23-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel szórakoztató teadélután rendez a Miron Costin 7. szám alatti otthonának dísztermében, melyre vendégeket szívesen látnak.

— **Szánkázók szerencsétlensége** a Hófán. Marza Vasile 22 éves Romulus-ucca 38. szám alatt lakó borbély tegnap délután Muresan József 18 éves General Paulian 1. szám alatt lakó festő társaságában a Hófán szánkázott. A szánkát Marza vezette, akinek egy hibás irányítása folytán a bob nekifutott egy hatalmas fának, felborult és a bentülő két fiatalember igen súlyos természetű törési és zúzódási sérüléseket szenvedett. A kihívott mentők elsősegélynyújtás után beszállították őket az orthopéd-kórházba. A szánkászerencsétlen ügyében a hatósági vizsgálat megindult.

Öfelsége elnököl a Ferdinand-rend tagjainak összejövetelén

(BUCURESTI.) Január 24-én, a Ferdinand-rend tagjainak szokásos összejövetelén Öfelsége fog elnökölni.

Az Informatia úgy tudja, hogy azokkal a hírekkel ellentétben, amely szerint Maniu is részt venne az összejövetelen, a nemzeti parasztpárt elnöke nem fog itt megjelenni, mert a január 23-ával megkezdődő választási küzdelmek előkészületeivel van elfoglalva.

Február 15-én hívják be a két csendőrségi korosztályt

A Capitala azt a hírt közli, hogy február 15-ével fogják a választási rend és nyugalom biztosítására szolgáló két csendőrségi korosztályt be-
hívni.

Ezek a korosztályok azonban nem lesznek azonosak a decemberi választásokra behívott csendőrlégénységgel.

200 zsidó ügyvédet kizártak a jásii ügyvédi kamarából

(BUCURESTI.) A jásii keresztény ügyvédek közgyűlése egyhangú határozattal

200 zsidó ügyvédet kizárt a kamara kötelékéből.

A kizárás indoka az, hogy nem volt meg a román állampolgárságuk, nem teljesítették a kamara vezetőségének azt a felhívását, hogy bemutassák irataikat, nem rendelkeztek megfelelő okmányokkal és egyesek bűnügyileg is el voltak ítélve.

Két szenzációs tolvajfogást eszközölt ma a rendőrség

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Két szenzációs fogást eszközölt ma déltájban a kolozsvári rendőrség. Marpozan bűnügyi kapitány Rotariu detektívvel együtt fél 1 órakor leleplezte Kohn Tibor és Steiner Zsigmond nagyváradai veszedelmes tolvajoknál, akiknél rengeteg lopott holmit találtak. A notárius fiatal tolvajok többek között Bukarestben egy Prezorianu Rozália nevű Plevnei-ucca 17. szám alatt lakó urinő lakásába törtek be és azt teljesen kifosztották. A lopott holmikat Kolozsváron értékesítették ismeretlen egyéneknek az ócskapiacra. Továbbá a bukaresti vasutállomás mellett törtek be egy helyen, ahonnan egy hatalmas bőröndöt loptak el, amelyről nem tudnak közelebbi felvilágosítást adni. A bőröndben a ruhák között Marin Gheorghe Constantin névre szóló hivatalos okmányokat találtak. A két nagyváradai tolvaj kihallgatását, illetve bűnlajstromuknak összeállítását Marpo-

zan bűnügyi kapitány detektívjeivel együtt teljes erővel folytatja. A két tolvaj elfogásáról pedig értesítették a nagyváradai rendőrséget.

Ugyancsak ma déltájban Gruia és Marcu szigurancdetektívek végeztek kitűnő fogást. Délelőtt bizalmas uton ugyanis arról értesültek, hogy az egyik Mihai Viteazul-téri lebujsban egy gyanús egyén mulat. Néhány perc múlva a detektívek a gyanús férfit lefűlelték és előállították a szigurancára, ahol kiderült, hogy Muresan János szilágymegyei származású a fővárosban lakó veszedelmes zsebmetszővel azonos. A motorás során nevezetnél elsőosztályra szóló vasuti bérletet találtak. A zsebmetsző kihallgatása folyik s minthogy eddig a helybeli rendőrség nyilvántartó hivatalában ismeretlen volt, lefénypézték, ujjlenyomatokat vettek tőle és fényképét a rendőrség bűnügyi albumába helyezték.

Merénylet műve a mexikói nagy vasuti szerencsétlenség

(MEXIKÓ.) Röviden jelentettük, hogy Mexikóban vasuti szerencsétlenség történt. Most idevonatkozóan a következő részleteket közlik. Constancia vasutállomáson egy tehervonat kisiklott. A kocsi vezető, mozdonyvezető, fűtő és a kísérő-személyzet több tagja életüket veszítették. Tizenegy kocsi tönkre ment. A kisiklást, az eddigi megállapítások

szerint bűnös kezek idézték elő, akik a váltókat megrongálták és így következett be a szerencsétlenség. A hatóságok feltevése szerint az ismeretlen merénylek valószínűleg nem a tehervonat, hanem az ugyanazon a vonalon közlekedő gyorsvonat ellen akartak tulajdonképpen merényletet végrehajtani.

Belga és lengyel javaslat a Népszövetség átszervezésére

Anglia sém idegenkedik a genfi alapokmány megváltoztatásáról

(LONDON.) A Daily Telegraph azt jelenti, hogy a Népszövetség nemrégiben foglalkozott azzal a német követeléssel, hogy adják vissza a világháború folyamán elvett német gyarmatokat. A kérdést szakértői bizottság vizsgálta felül. Az angol és francia szakértők most készültek el az idevonatkozó jelentéssel és azt igyekeznek egymással összeegyeztetni, majd érintkezésbe lépnek a többi mandatárius hatalmakkal és a többi antant hatalmakkal is.

Átszervezik a Népszövetséget
A londoni Daily Herald azt írja, hogy a legközelebbi népszövetségi ülésen Belgium és Lengyelország javaslatot szándékoznak előterjeszteni, amelyben javasolják, hogy

a Népszövetség gazdasági és pénzügyi bizottságát függetlenítsék a Népszövetségtől és önálló gazdasági szervezetet teremtsenek belőle. Ennek elnökéül Var. Zeeland és az ausztráliai Bruce neveit emlegetik. Az új gazdasági bizottság, illetve intézmény

függetlenítése esetén a gazdasági vonatkozású kérdéseket teljesen kivonnák a Népszövetség közgyűlésének hatásköréből. Beavatottak szerint ebben az esetben

Németország, Olaszország és Japán hajlandók volnának visszatérni a Népszövetségbe, amelybe ez esetben belépnek az Egyesült Államok is.

Miről tárgyal Eden és Delbos?
Párisi jelentések szerint Eden és Delbos tanácskozása a népszövetségi ülést megelőzően a két országot érintő kérdéseken kívül kiterjedt a távolkeleti és közép-európai helyzetre is. Az Echo de Paris szerint az angol kormány

most már nem idegenkednék attól a gondolattól, hogy a népszövetségi alapokmányt válasszák el a versaillesi békeszerződéstől és annak a háborús megtorlásokra és felelősségre vonatkozó részét töröljék.

Londoni értesülés szerint a dolgok ilyen alakulása esetén szó lehetne Del-

bos Berlinbe való ellátogatásáról is. Angol részről azonban Berlinnel a tárgyalásokat Olaszország kikapcsolásával szeretnék lefolytatni.

Merényletet terveztek Tomiszlav jugoszláv herceg ellen

(LONDON.) A Daily Herald értesülése szerint a boulognei rendőrség letartóztatott egy cseh terroristát, aki állítólag a Franciaországon keresztül utazó Tomiszlav jugoszláv herceg ellen merényletet akart volna elkövetni. A herceg nemrégiben utazott keresztül Boulogne mellett és akkor kísérelték volna meg a merényletet. A letartóztatott terrorista nevét a rendőrség titokban tartja.

Fejszecsapásokkal megölték Amerikából visszatért apját a fiatal fiú, hogy apja nagy vagyonát megkaphassa

(SATU MARE-SZATMÁR.) Borzalmas bűntény történt a Szatmárhoz közel levő Sárköz községben. Szabó Adolf 17 éves fiatalember fejszecsapásokkal megölt 57 éves apját, aki nemrég tért vissza Amerikából, ahol jelentős vagyont gyűjtött. Az apagyilkost a rendőrség letartóztatta. Kihallgatása során az elvetemedett fiú bevallotta, hogy azért ölte meg apját, hogy birtokába jusson a hatalmas vagyonnak, amelyet apja Amerikában gyűjtött.

— **ÁTNEVEZTÉK A KOLÓZSVÁRI MUNKAKAMARA ÚJ IDŐKÖZI BIZOTTSÁGÁT.** Gheorghe Cuza munkügyi miniszter a kolozsvári munkakamara feloszlatott vezetőségének helyébe a következő új időközi bizottságot nevezte ki: Elnök és kormány megbízott Penes Stefan iparos, a munkásosztály tagjai Rosca Aurel, Grapini Nicolae és Craciun Gheorghe. A magánbiztisztviselők szakosztályának tagja: Dr. Stanasic Bran, Victor Tafilan és Hoca Gligore. Az iparos szakosztály tagjai: Vasile Cristea, Motisan Gheorghe és Ilarie Marian.

— **Halálozás.** Szegedi Imre, helybeli Stefan Pop Cicio (Pata) ucai régi, népszerű kereskedő szeretett neje folyó hó 22-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 24-én d. u. 4 órakor lesz a temetői kápolnából a református vallási szertartás szerint.

— **VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN TELJES MUNKASZÜNET.** Vasárnap, illetve hétfőn, január 24-én, az egyesülés évfordulóján teljes vasárnapi munkaszünet van érvényben, tehát az összes, minden kategóriájú üzletek, borbély és fodrászüzletek és élelmiszer-ipari üzemeiket is beleértve, zárni kötelesek.

— **Megkegyelmeztek a halálra ítélt zsidóknak.** Jeruzsálemből jelentik: Köztük, hogy a palesztinai katónai törvényszék halálra ítélt két zsidót, tiltott fegyverviselés és lőszer-rejtegetés címén. A palesztinai angol haderők főparancsnoka a büntetést megkegyelmezzéssel 5-5 évi várfogságra változtatta. A megkegyelmezés arab körökben nagy izgalmat váltott ki, mert megelőzőleg hasonló bűncselekményért több arabot halálra ítélték és ezeken a halálos ítéletet jórészt végre is hajtották.

— **PONTOZÁSSAL GYŐZÖTT BRADOCK TOMMY FARR FÜLÖTT.** Newyorkból jelentik: Tegnap este óriási érdeklődés mellett zajlott le Bradock nehézsúlyú világbajnok mérkőzése Tommy Farr-al, a híres angol ökölvívóval. A tizmenetes küzdelem során egyik sem tudta kiütni a másikat. Végül is a bírák pontozással Bradock javára hirdették ki a győzelmet.

„Uralkodj Albion a tengeren!...”

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Sir Thomas Inskip legutóbbi beszédében mintha némi ellentmondás mutatkozna. Az angol hadfelszerelési miniszter azt mondotta, hogy háborúra Európában belátható időn belül aligha kerül sor. Ugyanakkor azonban ezt is mondotta: „Megnyugtatók mindenkit, hogy a mi légi haderőnk nem fogja egyetlen állam repülőflottája sem felülmúlni!...” Ha csakugyan igaz, hogy világrészünket hamarosan nem fenyegeti háborus veszedelem, miért kell mégis bizonyos irányok felé megnyugtatólag kijelenteni, hogy az angol légi erő minden más hasonló erővel szemben hatalmas fölényben van? Az bizonyos, hogy Nagybritánia úgy Európában mint a világ bármely más tájékán kerüli a háborus lehetőségeket. Viszont ezzel szemben számol az adottságokkal és ezért minden eshetőségre felkészül. Tudjuk, hogy az angol parlament alig két esztendővel ezelőtt 1500 millió fontsterlinget, vagyis ugyanannyiszor ezermillió lejt szavazott meg hadfelszerelési célokra. Az összeget három éven belül akarták felhasználni, de már eddig is vagy 350 millió fontsterlinggel túlléptek. Es csodák-csodája: Angliában, de szerte az egész brit impériumban, nem akadott egyetlen ember sem, aki zuglódott volna a katonai előkészületekre szánt összegek ilyen horribilis túllépése ellen. Sőt: Churchill egy parlamenti kijelentésében ezt mondotta: „Még mindig nem költünk eleget biztonságunk érdekében. Ebben a tekintetben bőkezűnek kellene a hadfelszerelési miniszternek lenni!...” Valóban: felelős angol tényezők, de széles angol tömegek is tudják, hogy soha akkora védelem nem fenyegette az Empire létét, mint most. Ezért nem sajnálják a katonai célokra fordított milliárdokat. És ha a szükség úgy hozza magával, ezért fognak ennél még hasonlíthatatlanul nagyobb áldozatot is hozni.

2. Fején találták a szöveget, akik Nahas pasa, volt egyiptomi miniszterelnök néhány héttel ezelőtti menesztése mögött Anglia kezét sejtették. Az eddig mindenható Wafd-párt feje tulságos szimpátiát tanúsított Itáliával szemben. Angol külpolitikai és katonai tényezők egyre aggodalmasabban látták, hogy Róma mint szállítójátja az erősebbnél-erősebb katonai egységeket az Egyiptommal határos Libyába. Többszöri londoni figyelemztetésre Nahas pasa azonban csak ennyit mondott: „Nem aggódunk az állítólagos olasz csapatállítások miatt. Egyiptomot nem fenyegeti semmiféle veszély, mert köztünk és Itália között nincsenek ellentétek. Sőt!...” Anglia azonban nem így látta és tudta a dolgot. Ezért kellett Nahas pasának váratlanul elhagynia helyét. Az új kormány egészen más szemszögletről kezeli a dolgokat és ha hinni lehet bizonyos forrásokból származó híreknek, Nagybritánia és Egyiptom újabb olyan megegyezést kötöttek, amelynek értelmében Anglia felhatalmazást nyer arra, hogy Egyiptom területén bárhol légi és egyéb katonai támaszpontokat létesíthessen, továbbá, hogy az eddigi hasonló intézményeit megerősítse. Ezzel a megállapodással az angolok megint olyan fölénybe kerültek a Földközi, illetve a Vörös tengeren, hogy bármely részről jövő ellentámadással szemben sikeresen vehetik fel a küzdelmet. A legvitálisabb brit érdekekről van ugyanis szó: a világbirodalom legközelebbi utvonalaiknak biztosításáról. Ezek az utvonalaik ugyanis a Földközi tengeren, a Szezei csatornán, a Vörös tengeren és az Indiai óceánon át vezetnek Hindosztán kikötői felé, de a többi ázsiai, ausztráliai és csendesóceáni brit területek irányába is.

3. Erről van most szó. Anglia az utóbbi időben tulságosan közelről láthatta, hogy milyen veszedelem fenyegetik a világbirodalom létét. Italia roppant lendülettel fejleszti a szárazföldi, légi és

tengeri haderejét. Szicília, Pantelária és a Dodekanésos szigetsorozat megerősítésével valószínűleg elérheti az Ázsia felé igyekvő angol hajók útját. Volna ugyan még egy lehetőség a távolkeleti angol gyarmatok megközelítésére: a régi Atlanti óceáni út. Csakhogy így legalább két héttel hosszabbodna meg Ausztrália felé a távolság, nem beszélve arról, hogy Indiát is hosszabb idő alatt érnék el, mint a Szezei csatornán keresztül. Már pedig Hindosztán még mindig legértékesebb törzse, drágakincse az angol gyarmati birodalomnak... Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy ennek a csodálatos államszerkezetnek hamarosan útni fog a végőrája. Hát ez még nagyon is a távoli jövő zenéje! Anglia még mindig tulságosan erős ahhoz, hogy bármilyen irányokból jövő támadásokkal szét lehessen zúszni a világbirodalom egységét. Mert valóban egységről lehet beszélni a brit impériummal kapcsolatban, noha földrajzilag tulajdonképpen nem egységes. Több, mint háromszáz esztendeje annak, hogy az Empire alapzatát lerakták. Az idők foragatában sokféle esemény történt Angliában és Anglia körül, de Erzsébet királyné napjai óta egy pillanatra sem tévesztették szem elől a gyarmathódítás nagy célját. A „győzhetetlen armada”. II. Fülöp spanyol király hatalmas tengeri flottájának legyűrese után nagy lendülettel kezdtek az angol haditengerészet kiépítését. A mindinkább megerősödő brit tengerészet azután gyarmatok hódítására fektette a főszűl.

4. Spanyolország, Portugália, Hollandia és Franciaország akkor már hatalmas gyarmatbirtokokkal rendelkeztek. Anglia azonban hamarosan betekintetben is felvette velük a versenyt. Hosszu ideig csak magánvállalkozás útján szerezték egy-egy területet. Az állami hatalom beavatkozásával Cromwell idejében elsőnek a Nagy Antillákhoz tartozó Jamaika szigetet hódították meg. Ettől kezdve céltudatosan törtek a világhatalom felé és szívós kitartással azon voltak, hogy mennél több gyarmatot szerezzenek. Valóságos hősköltemény a brit gyarmathódítások története. Egyik háborút a másik után vívták. Így a többek között az akkor világhatalomszámba menő Hollandiával több, mint negyed évszázadon át harcoltak, míg végül is Anglia megkaparintotta az egykor holland gyarmatok tekintélyes részét. Az ugynevezett Keletindiai Társaság India bizonyos részén vetette meg először a lábát. Később azután az államhatalom átvette a társaságtól annak birtokait és egyre több területet szerzett. A napoleoni háborúk alatt és után meghódította Ceylont, majd a délafrikai Fokföldet. Ezzel a hódításával a kelet-indiai tengeri út legfőbb állomása került a kezébe. A Seyhelles, Ascension és a Mauritius szigetek elfoglalásával még inkább megerősítette hatalmát a világutvonál fölött. Előzőleg már Észak-Amerikában is óriási területek fölött terjesztette ki uralmát. Az amerikai gyarmatosok azonban, akik jórészt törzsköös angol származásúak voltak, nem akartak belenyugodni abba, hogy a londoni kormány az ő meghallgatásuk és hozzájárulásuk nélkül rendelkezék fölöttük. A történelemből tudjuk, hogy Washington György vezérlete alatt fegyvert fogtak és elszakadtak az anyaállamtól. Ez nagy csapás volt Angliára nézve, de hamar okultak a tapasztaltakor és új utakon haladtak a világbirodalom kiépítése felé.

5. Mindenek előtt Kanadában biztosították uralmukat. Azután Ausztráliában majd Új-Zélandon vetették meg a lábukat. Ma már mellékes jelentősége van annak, hogy Ausztráliát eleinte büntető kolóniának használták és fegyenceket szállítottak oda. Azokban az időkben a gyarmatbirodalom sulypontja Indiára esett, mert Kanada, Dél-Afrika és Ausztrália még nem voltak eléggé benépesítve. Nem csoda, hogy Anglia nagy

sulyt helyezett az India felé vezető utvonalaik biztosítására. Annál különösebb azonban, hogy kezdetben nem igen rájongtak a Szezei csatorna építésének eszméjéért. Később azonban, amikor a zseniális Lesseps Ferdinand nagyrészt francia és egyiptomi tőkével mégis megépítette a Földközi tengert a Vörös tengerrel összekötő csatornát, minden módon arra törekedtek, hogy kiterjeszthessék hatalmukat az India felé vezető utat annyira megrövidítő Szezei csatorna fölé. A nem kevésbé zseniális Disraelinek, a későbbi lord Baconsfild miniszterelnöknek sikerült is a csatorna-részvények többségének megszerzése révén Anglia fölényét biztosítani. Miután Gibraltár már 1775 óta a kezükben volt, az 1878-ban megszerzett Cyprus sziget birtokában nagyban elősegítették a Földközi, illetve Vörös tengeri utvonál biztonságát. Ha figyelmesen végig tanulmányozzuk a földgömb térképét láthatjuk, hogy csekély kivétellel a világteregerek legfontosabb utvonalaiknak csomópontjai nagyrészt Anglia kezében vannak. Valami csodálatos politikai előrelátás irányította mindig a brit államférfiakat, hogy olyan időkben, amikor tulajdonképpen még szó sem volt a brit világbirodalom egységéről, megszerzték a fontos támaszpontokat.

6. Így például az övek a Földközi tenger kapuját jelentő Gibraltár. Ugyancsak angol birtok a Földközi tengeren centrálisan fekvő Málta és a Szezei csatornához közel levő Cyprus, amelyet újabb roppant méretekben megerősítettek. Egyiptomban már több, mint 50 esztendő óta ugyancsak berendezkedtek és az újabb angol-egyiptomi egyezmény révén nemcsak Alexandriában, de Egyiptom legfontosabb pontjain, tehát a Lybiai határ mentén, a Szezei csatorna vonulatában és egyebütt is roppant méretű katonai, légi és tengeri bázisokat építenek. Már a 18. században rátek kezük a Vörös tenger és Indiai óceán kulcsponját jelentő Adenre. Azután megszerzték Malacca félsziget déli részét, amelynek csücskében Singaport, a világ jelenleg legerősebb haditengerészeti és légi kikötőjét építették ki. Akié Singaport, az uralkodik az Indiai és Csendes óceán mérhetetlen víztükre. Nagyon is jól tudják ezt a japánok, mert mindent elkövetnek, hogy a Malacca félszigeti hadikikötő fontosságát gyöngítsék. Csakhogy eddig még minden ezirányú kísérletük hiábavalónak bizonyult. Singaport kiépítésére tengerbent ölték bele az angolok, de úgy látszik megérte az áldozatot. Amíg ez a kikötő az övek lesz, Japán hadihajó nem fog hódító szándékkal sem a Szunda szigetek, sem Újguinea, sem Ausztrália felé haladni. Február 14-én fogják ünnepélyesen felavatni az újonnan kiépített Singaport erődtírményeit. Japán a legnagyobb idegességgel figyeli ezt a készülő eseményt. Annál is inkább, mert az angol flottán kívül francia, holland és amerikai hadihajók is résztvesznek a parádén, mintegy figyelmeztetve Japánt, hogy mérsékelje imperialista hódító élvágát. Mindezekon kívül vagy 80 esztendővel ezelőtt Anglia megszerzte a Dél-Kínához tartozó Hongkongot is, amelyet Kelet-Ázsia legfontosabb kereskedelmi, hadi, valamint légi állomásává épített ki.

7. Afrikában is szervesen összefüggő gyarmatbirodalmuk van az angoloknak. Szudántól le egész Fokvárosig egységes gyarmathálózat húzódik. A világháború után megszerzték az egykori Németkeletfrikát is és ezzel egyidőben Palesztinában, Arabiában és Mezopotámiában is megvetve lábukat, elérték régóta kitűzött világpolitikai céljukat: Az Indiai óceánt, teljesen angol tengerre tették. Alig három évszázad alatt épült ki tehát a brit világbirodalom, amely 34.840.479 négyzetkilométernyi kiterjedésű. Lakóinak összlélekszáma pedig 450.721.124 ember. A föld kiterjedésének egyötödét, az egész emberiségnek egynegyedét teszi

VACUUM PEN
Szabadalmazott, garantált szerkezet

OPTIMUS
LUX EXTRA

Legnagyobb tintabefogadóképesség, finom, elegáns külső.

TRANSPARENS

ki ez a terület, illetve ez a roppant embertömeg. A birodalom különböző módon kormányzott részekből áll. A dominiók: Irország, Kanada, Ausztrália, Újzéland, Délafrika, az anyaállammal teljesen egyenlőjogu társországok. Önálló parlamentjeik, hadseregeik és jó részt külképviseletük is van. India a dominiókhoz hasonló, de sokban az anyaországtól függő önkormányzattal rendelkezik. A többi területeket részben mint koronagyarmatokat, a gyarmati minisztérium ellenőrzése alá helyezték. A szó kimondott értelmében a világ leghatalmasabb államépítménye ez, amelynek egységéhez és összetartásához szó sem férhet. Amikor angol fegyverkezésről beszélünk, akkor a dominiók fegyverkezését is kell értenünk. A társországok ugyanis minden tekintetben helyeslik London külpolitikáját és védelmi intézkedését. Kanadában, Délafrikában, Újzélandban, de különösen Ausztráliában egymásután megerősítik a hadikikötőket. Hatalmas légi és flottabázisokat létesítenek és a hadiszergyarak a birodalom minden fontosabb részén éjjel-nappal dolgozva, ontják a fegyvereket és a repülőgépeket.

8. Amint mondtuk: Nagybritánia nem akar mindenáron háborút. És sok jel látszik igazolni a fentebb említett Sir Thomas Inskip szavait: hogy Európában belátható időn belül nem kell háborút tartani. Hiszen London és Berlin, valamint Róma között újabb megint igen tevékenyen készítik elő a közöledés lehetőségét. A birodalmat leginkább a Távolkelet felől, Japán részéről fenyegeti veszedelem. Anglia békét akar teremteni európai ellenfeleivel, hogy annál nagyobb erővel fordulhasson az ázsiai érdekeit fenyegető Nippon felé. Ezért erősítette meg Hongkongot és Singaport és ezért küldte a Földközi tengerre és az Atlanti óceánra minden nélkülözhető hadhajóját a dél- és kelet-ázsiai vizekre. Roosevelt csak a napokban jelentette ki, hogy az Egyesült Államok semmiféle európai háborúban nem hajlandó résztvenni. Ami azonban Ázsiát illeti, itt éppen elég veszteni valójuk van úgy nekik, mint Franciaországnak és Hollandiának is. Érthető tehát, hogy a singaporei felavatás ünnepségeken az Unió, Franciaország és Hollandia hadihajói is részt fognak venni. Az angol diplomácia látszólag lassu mozgású, de ha a világbirodalom érdekeiről van szó, sem időt és semmiféle áldozatot nem kímélnek, hogy a brit impérium épségét megmentse. Valóban: az Empire még sokáig állni fog és még sokáig egységes marad.

— Negyvennyolcra emelkedett a hatalmas kanadai tűz áldozatainak száma. Ottawából jelentik: A kanadai Montreal városában leégett Saint Hyacinthe iskolatüznél összesen negyvennyolc ember pusztult el, 25 halottat még a romok alatt hever, mert eddig még nem tudták kiásni.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

FRAKK, szmoking öltönyöket és magas cilindrát kölcsön ad Radics, Reg. Ferdinand 22. Ugyanott gyönyörű téli kabátok, felöltők, tiroli nadrágok eladók feltűnő olcsón. (T 38)

EGY PÉNZÉBE KERÜL, akár rossz, akár jó szabású férfiruhát visel. Legjobban teszi, ha Czinczárné és Fülöp férfi és női divatszalonjához fordul, ahol szmokingok és frakkok szakértők által megdicsért kiviteiben készülnek. (T 5)

NEM MINDENKI TUD rosszul készült ruhákban járni. Ezért béli ruháit, délutáni és estélyi ruháit Czinczárné és Fülöp divatszalonjában készíttesse. Str. Berde 2. sz. emelet. (T 6)

2 ÓRA ALATT villanyondalunk hullámosan 6 havi garancia mellett 150 lejért. Garantált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondalás, hajvágás, manikűr. Regele Ferdinand 30. Apostol gyógytár mellett.

ADÓVALLOMÁSÁT, lakóbejelentését, házadó csökkentési kérését román nyelvre szakszerűen fordítja, illetékes hivatalhoz benyújtja „PROMPT“ iroda, Str. Regina Maria 22. (T 882)

CIPÉSZ Szindikátus bálja. Folyó hó 22-én este 9 órai kezdettel a Cipész Szindikátus táncmulatságot rendez a volt Ipar-tülsület (P. Carolina 5) összes termeiben és ezúton is meghívja összes tagjait és azoknak ismerőseit. A rendezőség. (T 844)

ADÁS-VETEL

ÓRSZEREKET, fogakat (akár törött állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1)

HA HÁZAT venni, vagy eladni akar, úgy forduljon feltétlen bizalommal hozzám, vagyis a legrégibben fennálló törvényszéki bejegyzett ingatlanforgalmi irodához, jól jövedelmező bérházakkal, villákkal, szép kertes családi házakkal, a város bármely részében igen nagy választékkal rendelkezem. Kamilli. Str. Baritiu 20. szám. (T 7966)

HOFFHERR-féle 900 mm cséplőszekrény Schutleworth herefejtő és Hanomag traktor jó állapotban eladó. Értekezni Krausz Edmund, Târgu-Mures, Str. Călarasilor 11. (V T 60)

100 lei előleggel
és heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket
Memorandumai 25
ARCO
cipőkereskedelmi vállalatnál.

ELADÓ épület lebontásra Kerekdombon. Felvilágosítások Str. Ady Andrei 3. (Óvár). (T 8339)

BELVÁROS legforgalmasabb helyén vendéglő teljes felszereléssel azonnal eladó. Cim a kiadóban. (T 624)

JÖMENETELÜ fűszermalom családi okok miatt sürgősen eladó. Piața Mihai Viteazul 33. (T 7632)

SAROKTELKES családi ház Str. Amurg 44. eladó. Dr. Ligethy, Cal. Reg. Ferdinand 40. Ugyanott egy parcella is eladó. (T 55)

ÜZLETES sarok házastelek Str. Horea 81-a, Vécsey-malom közelében, Hirschtelepen eladó. Jól bevezetett mézárások. Tárgyal: dr. Ligethy, Cal. Regele Ferdinand 40. (T 56)

HÁZHELYEK Str. Masiniștilor 109. sz. alatt előnyös fizetési feltételekkel eladók. Vízvezeték, villany, fűszerezett járdák. Dr. Ligethy, Cal. Reg. Ferdinand 40. (T 57)

NATIONAL Registracasa eladó. Weinberger Mór, Turda. (V T 47)

SZINES damaszt és vászon maradékok érkeztek, diffinck és flanellek nagy választékban. Mélyen leszállított árak. Népáruház. Csirkepiaccal szemben. (T 807)

KÖTÖTT ruhához való gypju, minden színben elgörköbbben a Népáruházban Csirke piaccal szembe. (T 808)

MARADÉK DAMASZTOK, vásznak és szövetek érkeztek. Sámuel, Str. Măloasă 19. (T 890)

PARCELLÁK, 120.000-161 viz, villany, járdával régi botanikus kert mögött, Str. Hasdau 59-a. Ugyanott széna eladó. (T 907)

FORD és Hanomag traktorok, téglák és cserép-prések, esztergapadok, szállagfűrészek, 60 HP Diesel, 16-20 HP petróleum-motorok, egy községi tűzifecskendő, 4,6 HP cséplőgarnitúra, hengerek, malmai gépek, rovátkáló és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich, Timisoara, IV., Strada Vespasian 4. szám. (V T 2013)

GYÁRHÉLYISÉG, az állomás mellett, nagy gyárkéménnyel, gőzkazánnal eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban. (T 813)

ELADÓ belvárosban saroktelek 3 szoba, konyha komfortos új lakással. Cim a kiadóban. (T 908)

MODERN konyhaberendezés és ebédlő eladó. Javitóintézet, Str. Fabrica de zahăr. (T 876)

KONCERTZONGORA eladó, vagy bérebeadó. Str. Marechal Foch 10., II. em., ajtó 4. (T 918)

ELADÓ Csucs községben, állomással szemben, nagy házas telek, szállodával, vendéglővel és fűszertüzellet. Értekezni: Dr. Fersigan ügyvédnél Str. Regina Maria 42. (V T 62)

EGY újonnan épített családi ház üzlethelyiséggel sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (T 920)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat. Str. Memorandului 4. (P 7093)

ELADÓ modern francia háló, rőkamé, fotelek, székek minden elfogadható árért. Str. Moldovei 17. asztalosnál. (T 602)

ÚJ szmoking eladó. Str. Avram Iancu 52. 2. ajtó, jobbra. (T 853)

FURNÉROZOTT háló eladó. Str. Feriárei 14. Értekezni 5-8. (T 67)

MODERN díó hálóberendezés eladó. Cal. Traian 36. Asztalosnál. (T 968)

ENYVEZŐ bakkok 100 cm alig használtak eladó. Str. Petru Rareș 37. (T 961)

KOMBINÁLT szekrény sürgősen eladó. Cal. Motilor 58. Asztalosműhely. (T 958)

6 SZEMÉLYES rozaszínű porcellán tea-készlet, porcellán lámpa és virágtartók. Maria-kép, 3 fiókos kaszten (commode) eladó. Cal. Motilor 102. (T 940)

HÁZASTELEK, villanegyedben olcsón eladó. Str. Episcop Nic. Popa 43. (T 974)

MEGVÉTELRE keresek egy jókarban levő karikahajós női varrógépet. Ajánlatokat Decbal 2., trafikban leadni. (T 950)

ELADÓ egy sémi villa, amelyik áll 2 szoba, konyha, speisz, pince, gyümölcsös és szőlős 1200 négyzetméteres kerttel. Str. Muresului 19. Cluj, Colonia Somes. Ára 290 ezer lej. Érdeklődni ugyanott. (T 897)

FARSANGI cikkek, álarok, lámpások, konfetti, szerpentin nagy választékban. Anca könyvkereskedésében kaphatók. (T 973)

ELADÓ fémegymunkáló egyengetőgép Str. Memorandului 22. portánál. (T 7110)

ELADÓ 720 mm Hoffer benzínmotor: cséplőgarnitúra, ára 40.000 lei. Balogh István gépész. Cojocna (Jud. Cluj). (V T 945)

ELADÓ Motilor-uton 3 szoba, konyha 130.000 lei. Értekezni Str. Babes 11. d. u. 1-3. Karakásnál. (V T 954)

SZALONASZTAL, sakkasztal eladó. Megvételre keresek két antik díofa ruhászekrényt. Str. Gheorghe Enescu 15. (T 923)

ELADÓ prima kidolgozású teleháló, díógyöke. Str. Paris 62. asztalosnál. (T 960)

KERESEK megvételre egy 4 személyes autót Ford vagy Schewrolett gyártmányú, úrmegjelöléssel. Cim a kiadóban. (V T 969)

FEKETE angol félfű télikabát alacsony termetre eladó. Str. Jorga 3. ajtó 14. (P 7108)

EGY mély gyermekkosci eladó. Str. Mărăsești 44. (P 7114)

ÁLLAST KAPHAT

VIZSGÁZOTT sofőr, ki motorok, traktorok javítását érti, azonnalra állást kaphat. Ajánlatokat bizonyítvány másolatokkal, családi állapot, nemzetiség, fizetési igény közlésével „Megbízható” jellegre kiadókba kérünk. Görög katolikus elönyben. (T 48)

CSEREPÉGYÁRBA keresünk mestereket fazekast, ki darabszáma dolgozik, égetőt fatüzeléssel, önálló festőt. Ajánlatot „Város” jellegre a kiadóba. (T 58)

EGY-KÉT tanítványt felvesz Boté kozmetika-szalon. Cal. Regele Ferdinand 34., II. em. (T 871)

LAKATOSSEGÉDET, fiatal, állandó munkára keresünk. Cim a kiadóban. (T 909)

Új elvezető 15-20.000 lej készpénz garanciával állást kap. Ajánlatokat „Fix és százalékos” jellegre kiadókba kérünk. (T 964)

MINDENES fölvétetik. Str. Regina Maria 53, Eldoradó-étterem. (T 942)

NÉMET nyelvet bíró, románajku instruktor keresek. Str. D. Cantemir 17., földszint. (T 957)

PERFEKT perzsaszővőnő felveszek állandó munkára. Cim a kiadóban. (P 7112)

EGY nőtlen kocsi, ki uradalomban volt, 40-45 év körüli, fölvétetik. Cim a kiadóban. (T 962)

INTELLIGENSEBB negyvenen felüli mindenest keresek egy hölgy és két lányból álló családhoz. Levélcim Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (V T. 64)

KÜLÖNFÉLÉK

SPECIÁLIS cikkek TERJESZTÉSÉT képviselőket, incassot, kereskedelmi megbízásokat vállalok. Turdamegye és városra. Cimem: Frenkel sorsjegyiroda, Turda. (V T 939)

MODERN SZABÁSZATI TANFOLYAM kezdődik január 20-án. Jelentkezzen Str. Iuliu Maniu 32. szám alatt fél 3-4-ig. (P 7082)

SZABÁSZATI szakrajz tanfolyam kezdődik miniszteri engedéllyel. Érdeklődni: Geltech Edit, v. ipariskolai tanárnőnél, Str. Regala 38. (P 7090)

ELVÁLLALOM urigyerék gondozását. Cim a kiadóban. (T 826)

HÁZIASSZONYOK figyelmébe. 10 darab finom friss sütemény kivételre csak 15 lej. Regele Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T 9)

SZÁZEZER lelt adnék rövid lejáratú üzletekhez. Cim a kiadóban. (T 3)

ELVESZETT egy pincskutya. Megtalálóját juttassa el Str. D. Cantemir 17. alá, ahol jutalomban részesül. Földszint. (T 956)

GYAKORLATI módszerrel mérlegképes könyvelővé oktatja könyvszakértő. Érdeklődni lehet Sipos, Regele Ferdinand 8. délután 9-10-ig. (P 7107)

EGYEDÜL álló egyszerű idősebb nő egy öreg férfi gondozásáért lakást kaphat. Cim a kiadóban. (T 976)

KIADÓ LAKÁS

SAROK üzlethelyiség lakással, forgalmas helyen kiadó azonnalra. Str. Remus 17. sz. (T 922)

KIADÓ 1 szoba (vízkagylóval) és speisz. Str. Nicolae Jorga 21. (T 943)

KIADÓ üzlethelyiségnek, raktárnak udvari helyiségekben P. Unirii 22 szám érdeklődni házimesternél. (P 7083)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével elsejére kiadó. Str. Londrei 19., jobbra. (T 878)

KIADÓ lakására, butorozott szobájára város bármely részében gyorsan szerez bérlet „PROMPT” lakásnyilvántartó iroda, Str. Regina Maria 32. Levélbeni bejelentésnél 20 lej kezelési költség csatolandó bélyegben. (T 881)

ÜZLETHELYISÉG kapualatti bejárat, központban azonnal kiadó. Könyv-papír szakma előnyben. Cim a kiadóban. (T 638)

EGY szép nagy parkettes szoba kiadó. Str. Gh. Baritiu 16-a. (T 849)

SZÉP szoba, konyha, speisz kiadó. Str. Masaryk 44. (P 7102)

KÉT különbejáratú szoba egymásba nyíló kiadó. Piața Unirii 12. Házfelügyelőnél. (P 7095)

KIADÓ KÖZPONTBAN két szoba, konyha modern, napos, emeleti lakás február vagy márciustól. Str. Matei 5. Portánál. (T 66)

KIADÓ február 1-re 1 szoba konyha speisz, pince, padlás. Calea Traian Nr. 20. (T 963)

KÉT egymásba nyíló butorozott parkettes szoba elő-és fürdőszobával kiadó. Str. Reg. Maria 19. (T 967)

KIADÓ azonnal 4 szobás összkomfortos villa. Bővebbet: Neumann M., P. Unirii 14. (T 953)

UCCAI szoba, konyha főuccában 850 lejért, ugyanott istálló, raktár kiadók. Értekezni Anca könyvkereskedésében, Str. Regina Maria 43. (T 972)

KIADÓ modern 2 szoba konyha komfortos február 1-re. Str. Oasanu 24. (T 977)

MAGANYOS nő lakótársnőt keres. Str. Piezisa 2. (T 872)

TISZTVISELŐNŐ, különbejáratú fürdőszobás lakásához lakótársnőt keres. Calea Decebal 51. (T 975)

LAKÁST KERES

PONTOSAN fizető gyermektelen házaspár keres 2 szoba konyhás napos lakást református teológiát környező utcákban. Ajánlatokra február 3-ig reflektálunk. „Májusi elseji beköltözés” jellegre a kiadóhivatalba. (T 943)

Asszonyok

Az elmúlt napokban a kolozsvári magyar színházban nagy közönség érdeklődése mellett több ízben is sikerrel játszották el Clare Booth amerikai írónő ilyen című darabját. A szindarabról már elhangzottak az ilyenkor szokásos kritikák, amelyek hol kedvezőek, hol kedvezőtlenek voltak. Az amerikai írónő ugyanis meglehetősen éles és kiméletlen tükörképet ad a ma amerikai asszonyairól. Tegyük mindjárt hozzá, csak a gazdasági társadalmi rétegek asszonyairól. Ha nem is éppen a felső tízezeréről, de mondhatjuk így: a felsőbb szférákról. Azokról a rétegekről, akiknek bőségesen jut idejük arra, hogy kizárólag az önszépítés, a pipere, a kozmetika, a kellemes társadalmi kötelezettségek és a gondtalan henye élet kérdéseivel foglalkozzanak. Akiknek egész életprogramja szinte csak a családon kívüli életben merül ki.

Lehet, hogy...

Lehet, hogy Clare Booth Amerika asszonyait jól ismeri és hűséges képet ad róluk, bár az írónő maga is érzi, hogy kötelessége kissé az érem másik oldalát is megmutatni. Hiszen a sok léha, felelőtlen és bűnösen könnyelmű nő mellé odaállítja a csapodár férjéért is hűségesen harcoló anyát és az erkölcsileg tisztább felfogást valló írónőt. Ez azonban még nem elég. Főleg pedig nem világosztó jelenség, amiként nem lehet általában véve sem vigasztaló, hogy az utóbbi évek szindarabjainak tulnyomó része csupa házasságtörést, szerelmi, ki-csapongásokat, az erkölcsi élet megáztatását, a család bensőséges nyugalmának szétrombolódását ábrázoló műveket ír és visz színpadra. Az a sokat emlegetett családi háromszög (férj, feleség, házibárát) tulontul és szinte az izléstelen-ségig menő témakörre lett a mai szindarab-írás nagy részének. És felelőtlen könnyelműséggel üzik ál-irodalmi játékaikat a szerzők — az asszonyok és leányok rovására. Mintha az élet csak moszkából és szennyből állana. Mintha a történelem, csak gonosz lelketlen és céda nőket ismerne. Mintha az élet színpadán csak ilyenek járkálnának, rontó, életeket-sorsokat tönkretévó démonok.

Vaskalaposság nélkül

Nem akarunk vaskalapos erkölcs-csőzők lenni, de nagyon is megelégtünk már ezt a léha légkört, ezt a könnyen adódó, érzécsiklandozó és izléstelen kétértelműségekben kéjelgő hangnemet. Megelégtünk és mást szeretnénk helyettesíteni. Tiszta erkölcsi levegőt a színpadokon, vagy legalább is annyit, hogy ne csak a gonoszság és a bűn földi képviselői pergethessék le szemünk előtt a maguk életének sokszor megdöbbentő és legtöbbször inkább csak öszinte sajnálkozásunkat kiváltó filmjét, hanem vetítsen már az írói látás és a tisztult írói hivatás-érzés más biztatóbb képeket is. Vetítse legalább olykor-olykor fel az elképzelések vásznán az önfeláldozó feleséget, a gondos családayát, a kicsi gyermekeit, ezzer gond és nyomorúság között viaskodva is szeretettel felnevelő munkásasszonyt, az étellel harcoló és az étellel megbirkózó kötelességtudó nők alakjait is. Azokét, akik úgy érzik, hogy a csak önnön céljait szolgáló lélek alapján véve meddő és terméketlen lélek. Mert

a lélek igazi szépsége akkor nyilvánul meg, ha részt kér és részt vállal, a körülötte élők gyöttrődéseiből, megpróbáltatásaiból és ha a szíveket nem a sárba rántja le, hanem a magas föld fölé lendíti.

A csillagok felé röptető asszonylelkét, a tiszta, hamvas leánylelkét szeretnők minél többször látni a színpadon és azokban a szegény, külvárosokban, falvakban, keserű nyomortanyákon éjnapot robotoló, dolgozó asszonyokét, akiknek méhéből az emberiség sorsát szebbé és jobbá tevő nagy, tiszta egyéniségek fogantak. Ezeknek a nőknek lelke mutatja szerintünk az igazi asszonylelkét és a tiszta női lelket, amelyekből szerencsére még mindig sokkal nagyobb számban van a világon, mint Clare Booth és a többi szerzőtársai laza erkölcsi asszonyaiból.

Szerencsére.

(w. gy.)

Nyissa ki szemét!

Nem minden fehér tableta aspirin és távolról sem az, amit „épp oly jó” dicsérő szavakkal ajánlanak. Valódi az **ASPIRIN** csak a BAYER-kereszt jelével

Önagysága nem akar gyermeket...

A kaktusz és a pincsi kutya

Mit mond az ijesztően növekvő gyermektelenségről, a dolgozó asszony, dr. Vlad Péter az orvos és Márton Aron a pap

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nő, akit ebben az ügyben megkerestünk, ugynevezett dolgozó nő volt. Nem abból az el-lenszenves fajtából, amely cigarettázik és rekedt hangon szociálpolitikai és gazdasági problémákról vitatkozik, térdnadrágban megy korcsolyázni, boxol és autót vezet, hanem a másiktól. Férje vállalatánál dolgozik, délután öttől szabad, szereti a zenét, könyveket olvas és szeret színházba járni.

Önagysága nem akar gyermeket...

— Hogy miért nem akarok? Nézze, hogy kissé szakszerűen és cinikusan összefoglaljam magának, annak lelki és gazdasági okai vannak. Mi most hála Istennek anyagilag tényleg állunk. Rendben van. Mindenki azt kívánja, hogy ezek után gyermeket szüljek és felneveljem. De arra senki sem gondol, hogy jön egy válság-hullám, egyik napról a másikra felborul minden és annak a gyermeknek, akinek addig megadtam minden lehetőséget, egyre kevesebbet tudok nyújtani. Minél nagyobb a gyermek, az annál veszedelmesebb.

Csak egyszer látni fogja, hogy körülötte eltűnik minden, ami szép volt és jó, nem fogja érteni a dolgokat és ha nem is nyíltan, de lelke legmélyén bennünket fog vádolni.

Ez a tüske benne marad és hogy ha az életben nem lesz sikere, nem látom azt kizártnak, hogy valamikor, amikor mi már rég nem leszünk, talán esetleg hamarabb is, bennünket fog okolni és úgy fog ránk emlékezni, mint akik hanyagságból tönkretették az életét. Nem látom biztosítottnak gyermekeim törésmentes jövőjét, nem tudom őt kellőképpen biztosítani, itt mindenütt csak keserű nehézségek várnának rá: nem szü-lők gyermeket.

Me legyen belőle háborús példa...

— Lesznek olyanok, akik tulságos elővigyázatossággal és sötétlátással fognak megvádolni. Én így látom a dolgokat, engem ezért nem okolhat senki. De tegyük fel azt, hogy ez nem történik meg akkor, míg mindig ott van a másik ok, a háború. Jól tudom, hogy legszentebb nemzeti és vallási kötelességeim ellen vétkezem, de nem tudnám elviselni azt, hogy azt a gyermeket, akit én fel-

nevelek, akihez odaköt az anya és gyermeke között levő viszony, ezer csodálatos köteleke és szála, kivi-gyék a harctérre, hogy aztán ott az ágyuk bögése, a srappelnek repedt ropogása közben egy gránátölcsérben, mikor az idegei már a végsőket járják, elátkozzon, mert a világra hoztam,

hogy aztán egy szép napon megkapjam

A kaktusz és egyebek...

Az orvoshoz fordultunk ezek után. Ahhoz mentünk, aki mintegy a város ütőerén tartja kezét és stetoszkoppal hallgatja a légzését és szíve dobogását. Dr. Vlad városi főorvos arca elkomorodik, mikor a kérdés szóba kerül:

— Irja meg kérem, nem igaz, amit az ön nőismerőse mondott magának.

A mérhetetlen önzés viszi rá a nőket arra, hogy ne szüljenek gyermekeket.

Nem állhat helyt az a kijelentése, hogy azért nem szül gyermeket, mert nem tudja felnevelését anyagilag biztosítani. Menjen ki a külvárosba, látogasson el egy nyolcgyermekes szegény családanyához és emelje meg előtte kalapját.

Ők azok, akik gyermekeket adnak a társadalomnak, nem a gazdagok. Vét nemzeti kötelessége ellen. Nem akar szülni,

a gyászjelentést és teste, amely az én testem is, meszes gödörben várja a fel-támadást.

Lehet, hogy még ezután is lesznek olyanok, akik mosolyogni fognak ezeken a ponyvaizú kijelentéseken.

De én így látom a dolgokat és nagyon jól tudom, hogy az élet — sajnos — fe-lülmul minden ponyvaregényt.

hogy ne legyen, aki megvédje az országot. Ez már évezredek óta így volt, így van és így lesz. Ami azt illeti, a városi nő nem szül gyermeket és ebben főképpen a magyar anyák vezetnek.

Száz 15—45 év közötti magyar asszony közül mindössze alig 40 szül gyermeket, míg a román asszonyoknál ez a szám 76.

Hogy mik ennek az okai? Megmondom. A kényelem és a hiuság. Deformált alakkal járni modern nőnek kellemetlen: oda a sex-apeal. Nem járhat bálba, nem mehet klubba: nem kell gyerek.

Inkább pompás kaktusz-gyűjtemény, amelyre minden szeretetet el lehet pazarolni következmény nélkül, angóra-macska, vagy pincsi kutya.

Higye el nekem, uram, hogy a társadalmi nihilizmus korát éljük.

Amiben egy fokon állunk a Hawaii-szigetekkel

— A helyzet javításában nagy szerepe volna az államnak. Adómentessé kel-lene tenni minden négy gyermeknél többgyermekes családapát. Ő megtette kötelességét az állammal szemben. Segélyezze a családosi tisztviselőket, sujt-sa magas adóval az agglagényeket és főképpen

ha mégis csoda történik és születik egy gyermek, ügyeljen annak életére és akadályozza meg a gyermek halandóságot, amiben arányszám tekintetében, mint nemrégiben felfedeztem, egy helyen állunk a Hawaii-szigetekkel és Indiának Bengál nevű tartományával.

Pedig valamivel közelebb vagyunk Nyugathoz, mint ők. De ugyanezek a panaszok máshol is

megvannak. A gyermektelenség ijesztő térhódítása általános európai jelenség. Mintha sötét árnyék borult volna Európára fölé...

A hisztériák

A kérdésben az egyház az utolsó szó. Plebániai dolgozószobájában Márton Aron ezt mondja:

— Az egyház mindig foglalkozott szociális kérdésekkel és próbálta azt a maga eszközeivel megoldani. Ezért aggasztja az egyházat a gyermektelenség kérdése is. Annait mindenesetre mondhatok, csak a szegények szülnék, nem azok, akik biztosítva vannak anyagilag és erkölcsileg.

A modern nőt az önzés vezeti, nem hajlandó áldozatokat hozni.

Az, hogy nem akar gyermeket, mert fél, hogy anyagiak hiányában nem tudja fel-nevelni, nem állhatja meg a helyét. A gyermeket életre kell nevelni, meg kell ismernie a nehézségeket, hogy tudjon harcolni ellenük. A leghősiabb, legszen-tebb természeti törvényt szegi meg az az anya, aki könnyelmű gondolkodás miatt gyermeknek nem ad életet. Én régen tanulmányozom ezt a kérdést és foglalkozom vele a szószékről is. Így bukkantam rá egy megállapításra, ami-re még nem gondolt senki és ami na-gyon is igaz:

„Sokkal több fájdalmat okoz egy anyának egy meg nem született, mint egy megszületett gyermek.”

Ezt nem én mondom, hanem egy na-gyon kiváló orvosnő, aki arra vezeti vissza

a nők közötti nagyon gyakori köny-nyebb és súlyosabb hisztériás tüneteket, hogy azokat a visszafojtott anyaság, a természet nagy szavával való ellenkezés váltja ki.

Ez ellen pedig hiába nevelnek kutyákat és hiába szedik a csillapító szereket.

Új népvándorlás

— Az emberiség két nemre való elkül-lönölése világosan mutatja a Teremtő szándékait:

minél több tagot úgy a földi, mint az égi világ számára. Mindenféle mesterkedés, amely ezt meggátolja, halálos bűn. A nemiség nem önma-gáért van: az embernek kötelessége utódot nemzeni.

Ez a természet, az isteni gondviselés vi-lágos egyenes útja. A gyermek születé-sének megakadályozása bűn, a védősze-rek használata megrontja a családi éle-tet és éket ver az asszony és férfi közé.

— Ha nagyobb távlatokból nézzük a dolgot, el kell szorulnia az ember szívé-nek, mert mi történik?

Európa öregszik, a nemzetek nem szülnék gyermeket. Keleten 500 millió fiatal birodalom készül. Igénytelenek és szaporák. Olvastam valahol, hogy nem fognak megál-lani.

Addig szaporódnak, mik szűk lesz ne-kük a terület, hódítanak jobbra s balra, aztán megindulnak Európa felé. Hogy fog ezeknek a gyermektelen, hisztériás Európa ellenállni?...

Önagysága nem akar gyermeket... Valamikor könnyed vigjátékok irtak ró-la és ma komoly, fehérköpenyeges or-vosok hajolnak aggódva a kontinens minden részén a statisztikák és szülé-tési görbék felé. Prémiumokat tűznek ki anyáknak, plakátok intik, diktátorok fenyegetik, papok kérik a gólyát, de hiába, lassan, egész lassan: hónapok, évek, évtizedek alatt az ablakokban ész-revéltlenül egyre jobban szaporódnak a kaktuszok, egyre több a hisztérikus nő és egyre több szeretetnek örvend a pin-csikutya. A piroscsőrű gólyát megöli a bál, a sex-apeal és az áramvonal.

A kínai rizsföldek felett ott bug a ja-pán repülőgép. És ha nem ma, holnap, holnapután, tiz, vagy száz év múlva el-indulnak a mosolygó, ferdeszemű em-berek. És így lesz a komédiából tra-gédia...

Mátcai Béla.

— Halból is készül már frankfurti virsli. Frankfurtból jelentik: Ujabbán már halból is készítik a híres frankfurti virsli. A virsli házja műselyemhez ha-sonló szintetikus anyagból való, a virsli anyagának 90 százaléka hal és csak 10 százalék benne a hus. Ára 10 százalékal olcsóbb, mint az igazi husból gyár-tott frankfurti virsli.

— „Házhoz szállítjuk kész házat!” Az Illionis-állambeli Petoriában vállalat alakult, amely hordozható szabványos lakóházakat készít és szállít a megren-delőkhöz a kijelölt telekre. Az ötszobás lakóház alapmérete 9 és fél—13 és fél méter. Az összes falak, tető, padlózat, ajtó és ablakkeretek acéllemezről ké-szülnek, amelyek sokkal tartósabbak a kőművesmunkánál. A falakat tartóssá-guk emelésére nem rozsdásodó festék-kel zománcolják. A teljesen összeszerelt 41 tonna súlyú házakat óriási vontató-gépeken viszik rendeltetési helyükre.

ANTINEURALGIC
JAWOL
feltétlen meggyógyítja

**A NÁTHALÁZT
HÜLEST ÉS
FEJFÁJÁST**

Szétrekésnél
AMIC
 biztoson meggyógyítja

Megtalálták az első pharao sirját!

(MANCHESTER.) Az összes eddig élt egyiptológusok célja az volt, hogy Egyiptom legelső uralkodójának, Menes királynak a sirját kiássák. Már közel két éve egy rendkívüli fiatal kutató dolgozik a piramisok országában, a 33 éves Emery Vilmos. Ő Sakkara északi részén kezdte meg ásátásait. Az eddigi nagy kutatók: Sir Petrie és prof. Emeritus, Abydos mellett keresték és vélték megtalálni az első egyiptomi dinasztia első királyának sirját. A fiatal kutató munkájának eredménye ezért, érthető igazsággal tartja a British Muzeum tudósait.

— Az ásátásokról kapott hírek hivatalos pecsét nélkül érkeztek Angliába és ezért nyomtatványban még eddig semmi sem jelent meg Emery munkájáról.

A sir, amelyet ő talált meg, szokatlanul nagy terjedelmű és öt szobából áll.

A százakra menő cserép-pecséteken, melyeket az egyik teremben találtak ez a

név van felírva: „AHA”, ami az egyiptológusok előbbi kutatásai szerint Menes király nevét jelenti, aki 5000 évvel ezelőtt uralkodott Egyiptomban.

A munka jelenleg is folyik Sakkarában (egy kis város, Kairótól 40 kilométernyire).

Ezideig a második szobáig jutottak el a sirban, ahol felbecsülhetetlen értékű feliratokat találtak később uralkodó pharaók nevével. Nagy a porcellán-edényeknek a száma és ami a legérdekesebb,

egy faágy maradványait ásták ki az egyik sarokból, amely az eddigi vélemények szerint a negyedik dinasztia korából származik és Heteperhes királynő nevét viseli. Ez a sir nagyobb, mint az, amit Emeritus professzor fedezett fel.

Menes királyt egyébként istenként tisztelték az utána jövő pharaók és a görögök.

(n. z.)

Hogyan születik újjá az indián faj?

(LONDON.) Négy évszázaddal ezelőtt, amikor a fehér civilizáció megkezdte gyarmatosító honfoglalását az északamerikai kontinensen, voltaképpen halálos ítéletet hirdetett az őslakó indián felett. Véres és kegyetlen harc indul meg az európai és az indián kultúra között s ebben a harcban a „sápadtarcuak” fegyvere az indián nyílával és egyenes, tiszta jellemével szemben a golyó, a hirtesség és az alkohol volt. Az indián törzsek és nemzettek, amelyeknek erejét még az egymásközi testvérháborúk is gyöngítették, hiába „ásták ki a csatabárdot”. Hiába volt a legendás egyéni bátorság, a megadást nem ismerő romantikus és férfias hősiesség. A „Nagy Szellem”, a rézbőrűek Manitou-ja, a sápadtarcuak fegyvereit vitte diadalra.

Gyilkosság után életmentés

Győzött a fehér ember és pusztult a még megmaradt indián. Pedig most már segíteni, védeni akarta a fehér. Előbb mindent elkövetett, hogy kiirtsa, aztán a megmentésen fáradozott. De ezt is szerencsétlenül csinálta. Nem törődött a nemes faj történelmi hagyományaival, életszükségleteivel: a tegnap még szabad és büszke harcosból, azok fiaiból

máról-holnapra amerikai üzletembert akart faragni.

Hatalmi szóval tiltották el a nomád élet mód folytatását, kormánybiztosokat és ügynököket rendeltek a rezervációkba s az indiánok valóságos rabságban éltek. A modern üzleti élet és tempó kizsákmányolta, koldussá tette őket. Senyvedtek, sorvadtak, festben, lélekben egyaránt. Pusztult gazdag faji kulturájuk, a több évtizedes gyámság megfosztotta cselekvőképességüktől, elvesztett önbecsülésük s a szegénység mellett

teljes független területet és teljes szabadságot kell adni

a rezervációk lélektelen rabsága helyett az indiánoknak, ha nem akarják, hogy kipusztuljanak.

A rohanó Amerika népe nemzeti kérdéssé tette az indián ügyet, 1934-ben a Fehér Házban elfogadták az indián újjaépítési törvényt s amikor azt népszavazásra bocsátották, a rezervációk két-százazernyi indiánja felett lelkes és boldog igennel a jellegzetesen amerikai kérdésre:

— Do you want to help save yourself? (Akartok-e önmagatokat segíteni?)

És most ismét bebizonyosodott, hogy milyen tehetséges faj az indián és hogy milyen bűn lett volna, ha nem siet megsegítésére, nem ad számára életlehetőséget a fehér civilizáció. Az indián nem elfáradt, kihalásra ítélt faj, sőt

akar is, tud is, segíteni magán.

Csak engedjék.

Most engedik.

Ősi tábortüzek mellett

Faji öntudatra ébredt az indián. Felgyulnak az ősi tábortüzek s a dicsőséges multról mesélő lángok fényénél a „calumet”, az indián pipa kesernyész füstje mellett országépítő tervekről tanácskoznak... Új életre keltik az ősek szép szertartásait, de élnek a modern technika vívmányaival is. Van rádiójuk ám feltámasztják a sok évszázados faji népművészetet (ezüst-, bőrművesség, faragás, szőnyegszövés, kerámia stb.) éneklék régi népdalaikat, táncolják régi szertartásaik ősi táncait. A szabadság nagyszerű tudata alkotásra buzdítja minden téren és irányban az indiánokat.

Ragaszkodnak hagyományaihoz, nem hagynak fel teljesen a nomád élettel, de valmi egészen érdekes és páratlan készséggel tudják magukévá tenni a modern élet formáit és eszközeit, anélkül, hogy bármit is feladjanak faji sajátosságaikból. Gondot fordítanak a szociális igényekre is és egyre-másra állítják fel egészségügyi és nevelésügyi intézeteiket.

Milyen férfiakat szeretnek az amerikai nők?

(NEWYORK.) Az egyik nagy amerikai lap munkatársa legutóbb az uccán szembejövő hölgyhöz a következő érdekes kérdést intézte:

— Igaz-e, hogy az európai férfiak jobb szerelmi partnerek, mint az amerikaiak?

Az első hölgy, csinos, irodai tisztviselőnő kijelentette, hogy ezt a kérdést nem lehet nemzetiség alapján eldönteni, kizárólag az egyéniség játszik szerepet a férfi és a nő viszonyában. Különben

egyaránt megfeleltek izlésének az európai és amerikai férfiak, akiket eddig ismert.

A második hölgy elmondja, hogy az az újabb amerikai divat, amelynek hölgykövetői a külföldi férfiakat any

A hontalan és nyomorban élő indiánok számára

új rezervációk teremtésére kétmillió dollárt fordított a Fehér Ház s ezenfelül 10 millió dollárt bocsátott rendelkezésükre korlátlan hitel formájában. A hitelt nem az egyesek, hanem a törzsek fizetik vissza,

nem pénzben, hanem kollektív alapon, áruban, terményben.

A Wheeler-Howard-féle indián újjaépítési törvény tökéletes autonómiát ad az indiánoknak s az Indian Office különleges képzettségű, kulturális, gazdasági és szociális szakértőkből álló szervezet alakított s az együttműködik a rezervációk törzsi tanácsával.

Csoda történt. A szó szoros értelmében indián újjászületésről lehet ma beszélni. Alkotásvágy, lüktető életkedv fűti az indián törzseket, amelyeknek sorából lassan-lassan önálló nemzeti kultúrájú kisebb-nagyobb indiánállamok bontakoznak ki.

Már vannak vérükből való hivatalnokok, orvosok, tanárok stb. és öreg indiánok tanítják a törzsi hagyományokat, az indián történelmet, a régi életmód egészséges, szabad életért rajongó elveit.

Igen, tanítják a nyomkeresést, az ősek pompás harci és vadászfogásait, tanítják a céllövészetet, a musztang-fogást, tanítják, hogy kell a bölényhúst a legtapálalóbban elkészíteni, — tanítják, tanulják az ősi indián életet. Hétköznap európai szabású ruhákban járnak, de vasárnap, vagy ünnepükön felöltik nemzeti viseletüket és lassankint kivész szó tárukából a „yes” és az „oké”.

— Uff! Uff! — mondja a faji öntudatra ébredt indián s ezzel a számunkra is annyi felejthetetlen elmélet, diákori álmot és gyönyörűséget idéző szóval mindent kifejez.

Újjászületett egy sok törzsre tagolt, halálarítelt nemes faj. Újjászületett, mert szabadságot kapott.

nyira kedvelik, ostobaság, ő sokkal érdekesebbnek tartja az amerikaiakat, bár európai imádói még nem voltak.

— Én Amerikában vásárolok, Amerikában szeretek, Amerikában megyek férjhez és ha szükséges — Amerikában válok el — hangzott a harmadik hölgy válasza. Ez a hölgy egyébként az európai férfiaknál azt kifogásolja, hogy túlságosan sima és hízlelő a modoruk.

A negyedik hölgy véleménye szerint az amerikai férfiakból hiányzik az európai finomság,

ami a nők szemében olyan sokat jelent. Ez az oka annak, hogy az amerikai gazdag leányok gyakran mennek férjhez jóvágású európaihoz.

— Az európai férfi a házasságban önmagát tekinti a ház fejének és mindent megtesz a házasság sikerének biztosítására, az amerikaiak viszont nem elég érélyesek és házasok: ezért szerintem ideális férj csak európai ember lehet

mondotta az ötödik meginterjuvált.

A hatodik hölgy szerint a legideálisabb szerelmesek az Amerikában született külföldi származású férfiakból kerülnek ki.

Mint ez a hölgy mondotta, ezek a férfiak egyesítik magukban a külföldiek tehetségét és az amerikaiak egyenes gondolkodását, ezért ők adják a legjobb férjanyagot az amerikai nőknek.

— Autóbusz-jegyszedőnői tanfolyam.

A Rapid autóbusz-szindikátus vezetősége közli, hogy rövidesen új autóbusz-jegyszedőnői tanfolyam kezdődik. Azok akik a tanfolyamon részt akarnak venni, jelentkezzenek a Szindikátus központjában, Cal. Regela Carol II. 119 sz. alatt.

Jól kezdődik ez az év,

ha

Ezink-
gyár által

festett és tisztított ruhában jár

Nyomatott a laptulajdonos: MAYER ANTAL nyomdájának körforgóján. Cluj-Kolozsvár.